

Naš tednik

KROJ

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 2

V Celovcu, dne 15. januarja 1953

Cena 1 šiling

Obnovite pravočasno naročnino
za

„Naš tednik -
Kronika“

POLOŽNICE SO PRILOŽENE!

Enotnost ali sporazum

V zadnjih tednih se je pri nas mnogo pisalo in govorilo o enotnosti in o sporazumu.

Nekateri so gledali to vprašanje zgolj kot pojav v našem notranje-narodnem razmerju za volilni nastop, govorili so o sporazumu.

Drugim je bila enotnost naroda več, gledali so v tem enotnost hotenja in enotnost dela.

Kakor blisk z jasnega neba je posvetila v te razmere odredba vlade LR Slovenije z dne 19. decembra 1952. S tem dnem je bil Božič proglašen za delaven dan — za delavnik. Postala sta jasna dva svetova, ki se tako bistveno ločita v svojih osnovah, da med njima ni sporazuma. Z istim trenutkom pa je postala jasna tudi enotnost vseh koroških Slovencev. Nam vsem — izjem je zelo, zelo malo — je Božič spominski dan rojstva Gospodovega in tako temeljni dogodek vsega našega mišljenja, naših kulturnih stremeljenj in tudi naših gospodarskih odnosov. Zbrišimo iz naše zgodovine zadnjega tisočletja Božič, zbrišimo iz naših vasi cerkve in cerkvice, iz naših križpotov poljska znamenja, zbrišimo iz našega mišljenja vse vplive krščanske miselnosti in znašli se bomo v strašni puščavi. Naša zemlja pa bo zgubila vse tiste lepote, o katerih so pisali naši pisatelji in pesniki: „O zemlja slovenska, kako si lepa“. V teh okoliščinah je postala naša enotnost, skupnost in medsebojna povezanost vseh Slovencev tako tesna, kakor gotovo že dolga leta ni bila. Naš svet se je zaokrožil, z drugim svetom pa se sporazumeti ne moremo. Ta skupnost vsega delavca in kmeta in tudi izobraženca, to je naš slovenski svet, na drugi strani pa stoji komunistični, neslovenski svet, ki nam je tuj.

Bolj kakor kdajkoli smo si danes na jasnem, da smo svoji preteklosti in tudi svoji bodočnosti dolžni odločne besede.

To je slučaj, da je ravno predstavnstvu Narodnega sveta koroških Slovencev pripadla naloga, da izreče to, kar smo hoteli in mislili mi vsi in kar je z nami mislil ves slovenski narod doma in v širšem svetu.

Ta spoznana enotnost naroda pa ima ravno sedaj v teh tednih možnost, da se tudi javno izpriča. Nam vsem nalagajo ti tedni izredno važno nalogo, da poučimo tudi vse tiste, ki razvoju časa niso dovolj pazljivo sledili. Poučiti jih moramo, kaj nas vse druži in kaj nas loči od komunističnega sveta, ki je tam, kjer je na oblasti, zbrisal vso našo preteklost. Le slepci tega danes še ne vidijo in tem je treba odpirati oči. Zavedati pa se moramo danes tudi, da bi drugi sopotniki materializma šli isto pot, če bi jim bila z oblastjo za to dana možnost.

To spoznanje naše slovenske enotnosti niso izsilili ne Steinacher in ne ordinariat in ne avstrijske stranke, ki so v dejanskem razmerju do Slovencev druga drugi do pike enake, čeprav se v besedah razlikujejo. To enotnost sta čez noč izsilila Božič in Dedek mraz.

Sedem let tavanja je za nami, danes pa smo si na jasnem in zopet enotni kakor smo bili nekdanj.

Kadar zapišem datum, me ta spominja Kristusovega rojstva, ker smo s tem pričeli šteti naš čas.

V komaj minuli preteklosti smo še sami doživeli politične mogotce, ki so pričeli računati s svojim časom. Kako daleč je prišel Mussolini? Zapisal je leto XXI svojega vladanja in je padel. Kako je poskusil Hitler dati vsemu svetu nov red? Zapisal je leto XII in že je bil konec njegovega tisočletnega rajha in potegnil je v brezno ves nemški narod, posebno pa je pahnil vse nemške narodne manjšine Evrope v pogin in trpljenje.

Premisli tudi Til

Konzistorij brez kardinala Stepinca

Za dan 12. januarja t. l. je sklical papež Pij XII. v Vatikan zborovanje vseh kardinalov katoliške Cerkve z vsega sveta. Na tem konzistoriju je imenoval papež 24 novih kardinalov, izmed katerih pa nista mogla priti v Rim oba nova kardinala iz komunističnih slovanskih držav, to sta kardinal Stefan Višinski iz Varšave na Poljskem in kardinal Alojzij Stepinac iz Zagreba v Jugoslaviji.

V tajnem konzistoriju je papež Pij XII. poudaril v svojem govoru, da je z imenovanjem nadškofa Stepinca za kardinala hotel nagraditi njegove zasluge za katoliško Cerkev in pa pokazati naklonjenost, priznanje in ljubezen do katoličanov Jugoslavije, ki tudi v teh težkih časih javno priznavajo svojo vero. Isto velja tudi za kardinala Višinskega. Imenovanje obeh novih kardinalov, Stepinca in Višinskega, se nikakor ne more in ne sme smatrati kot izživanje oblasti na Poljskem in v Jugoslaviji ali vmešavanje v notranje zadeve teh držav.

Pri kardinalu Stepincu

Na dan, ko je bil v Vatikanu zbor kardinalov, so po večjih težavah prišli k novemu kardinalu Stepincu v Krašič, kjer je ta konfiniran, inozemski časnikarji v Jugoslaviji. Nadškof je sprejel časnikarje v nadškofovskem oblačilu. V svojem razgovoru je omenil najprej, da bi želel čimprej obiskati sv. očeta, da bi se mu zahvalil za vse, kar je kot poglavar katoliške Cerkve storil in še stori za vse človeštvo v boju proti krutemu materialističnemu svetovnemu nazoru. Nadalje je kardinal poudaril, da bo čas sam dal najboljši odgovor na dejstvo, da je Jugoslavija prekinitela odnose z Vatikanom. Vsak trajen sporazum med Cerkvijo in državo pa je možen samo s pristankom Sv. stolice. Ta je vedno pripravljena skleniti sporazum z ljudmi, ki so dobre volje, nikdar

pa se ne more ukloniti diktatu komunističnega režima.

Škofje pri maršalu Titu

Dne 8. januarja je bilo na posebno povabilo pri jugoslovanskem ministrskem predsedniku sedem jugoslovanskih škofov, med njimi nadškof beograjski dr. Josip Ujčić in pa ljubljanski škof Anton Vovk. Razgovarjali so se dve uri o položaju katoliške Cerkve v Jugoslaviji. Škofje so med drugim predlagali svobodo pri izdajanju verskih časopisov, svobodo pri poučevanju verouka tudi v šoli ter pomilostitev nadškofa Stepinca. Nadalje pa so poudarili, da oni niso pooblašteni skleniti kakšnega trajnega sporazuma med Cerkvijo in državo, to more le Vatikan sam.

Vatikan izjavlja

Medtem pa poročajo iz Vatikana, da je izročil zastopnik Sv. stolice dne 15. decembra, torej že dva dni pred prekinitvijo diplomatskih odnosov, jugoslovanski vladi posebno spomenico. V tej zahteva Vatikan spoštovanje osnovnih pravic katoliške Cerkvi v Jugoslaviji, kjer se komunistični režim neusmiljeno bori proti veri in katoliški Cerkvi, katero si poizkuša podvreči z imenovanjem takozvanih „ljudskih duhovnikov“.

Ta spomenica Vatikana je odgovor Vatikana na jugoslovanske trditve, da se hoče Cerkev vmešavati v notranje zadeve Jugoslavije. Nadalje je v tej spomenici rečeno, da bi morali imeti verniki pravice verske svobode, da bi smeli ustanavljati verska društva, da bi smeli izdajati verske časopise, da bi smeli duhovniki obiskovati vernike in jim razlagati katoliške nauke. Končno je izraženo v spomenici upanje, da bo jugoslovanska vlada končno le zagotovila pravice Cerkve in bo prenehala s sovražnimi ukrepi proti Cerkvi.

Avstrijska državna pogodba

Vlade Združenih držav, Velike Britanije in Francije so po svojih veleposlanikih v Moskvi izročile sovjetski vladi enake spomenice. V teh spomenicah te vlade predlagajo, naj bi se sestali čimprej zastopniki vseh štirih vlad zaradi pogajanj o sklenitvi avstrijske državne pogodbe.

Predlog omenjenih treh vlad se sklicuje na sklep Glavne skupščine organizacije združenih narodov, ki je pozvala zasedbene

sile, naj bi čimprej sklenile avstrijsko državno pogodbo. Ker je pri prihodnjem sestanku predsednik seje pooblaščenec za avstrijsko državno pogodbo zastopnik Združenih držav, bi tudi ta sklical sejo, ako bi sovjetska vlada na to pristala.

Splošno računajo, da bo sovjetska vlada odgovorila pritrdilno, četudi seveda ne izključuje možnosti odklonilnega odgovora, oziroma pritrdilnega odgovora, ki bi bil pa vezan na gotove pogoje.

„Zarota“ v Sovjetski zvezi

Sovjetski obveščevalni urad je objavil senzacionalno vest, da so odkrili teroristično organizacijo zdravnikov. Ta organizacija je imela namen, kakor trdi poročilo, z napačnim zdravniškim zdravljenjem skrajšati življenje vodilnim sovjetskim osebnostim. Med člani te teroristične organizacije naj bi po uradnem sovjetskem poročilu bili znameniti profesorji medicinske fakultete v Moskvi in znani internisti ter specialisti za bolezni vrata, ušes, nosa in živcev.

V poročilu je rečeno, da so ti zdravniki že priznali, da so zakrivali smrt znanega sovjetskega politika, glavnega tajnika komunistične partije A. Ždanova, bolgarskega ministrskega predsednika G. Dimitrova in tudi drugih. Devet teh zdravnikov so že zaprli. V poročilu je tudi trditev, da so delali ti zdravniki, ki so večinoma judovskega pokoljenja, po naročilu in po navodilih ameriške tajne obveščevalne službe.

Ameriško zunanje ministrstvo javlja, da so vse navedbe sovjetske obveščevalne služ-

be navadna izmišljotina, v kolikor je rečeno, da so ti zdravniki delali po navodilih ameriškega zunanjega ministrstva.

NOVA JUGOSLOVANSKA USTAVA

Jugoslovanska Narodna skupščina je sprejela novo ustavo Jugoslavije. Po novi ustavi, ki stopi takoj v veljavo, je predvideno, da nadomesti sedanjo vlado poseben izvršni svet, kateremu načeljuje predsednik. Ta je tudi predsednik države in združuje v eni osebi mesto sedanjega predsednika vlade ter predsednika predsedstva Narodne skupščine. Namesto ministrov bodo državni podtajniki, ki bodo vodili posle zunanje, notranje politike, narodne obrambe, gospodarstva in državnega proračuna.

V novi ustavi je predvideno, da obstajata dve zbornici in sicer zvezni svet, v katerem so zastopniki vseh ljudskih republik in pa svet proizvajalcev, v katerem je 211 zastopnikov delavcev, obrtnikov in kmetov.

ZBOROVANJA KRŠČANSKE DEMOKRATSKE STRANKE

V nedeljo, dne 18. januarja 1953:

V Smihelu pri Pliberku
pri Sercarju
ob ½ 9. uri (po sv. maši).

V Železni Kapli
pri Kolarju
ob ½ 12. uri.

V nedeljo, dne 25. januarja 1953:

V Selah
v farnem domu
po prireditvi kuharskega tečaja.

KRATKE VESTI

Bankovci avstrijske narodne banke po 50 šilingov, ki imajo datum 29. maja 1945, bodo vzeti z dnem 14. februarja letos iz prometa. Od tega dne jih bo prevzela samo še Narodna banka in njene podružnice.

V letu 1952 so nakopali v vseh premovalnikih v Avstriji 5 milijonov in 300 tisoč ton premoga, kar je največ v zgodovini avstrijskega premogarstva in je približno za 2 milijona ton več kakor leta 1937.

V tvornici dinamita v St. Lambrechtu na Zg. Štajerskem je eksplodiral kotel z žvepleno kislino. Materialna škoda je velika in jo cenijo na več milijonov šilingov. K sreči pa ni človeških žrtev.

V dneh od 18. do 23. maja letos bo na Dunaju mednarodna trgovska konferenca, katere se bodo udeležili zastopniki trgovskih zbornic iz 50 držav. Taka mednarodna konferenca je vsaki dve leti. Leta 1951 je bila v Lizboni na Portugalskem, leta 1949 pa v Quebec-u v Kanadi.

Na dan 20. januarja, ko bo prevzel novi ameriški predsednik Dwight Eisenhower vladne posle, bo v Ameriki tudi dan molitve za novega predsednika. Ta se bo s svojo družino tudi sam udeležil službe božje v cerkvi. Njemu torej vera ni bajka in ne mračnjaštvo.

Britanski zunanji minister Anthony Eden bo spomladi obiskal Turčijo in Grčijo.

Od začetka vojne na Koreji pa do novega leta 1953 je padlo na korejskem bojišču 22.627 ameriških vojakov. Med tem številom so tudi težko ranjeni, ki so pozneje umrli, in pogrešani, za katere sodijo, da so mrtvi.

Ameriški predsednik Truman je predložil ameriškega kongresu svoj zadnji predlog proračuna za leto 1953/54. Predlog predvideva skoraj 79 milijard dolarjev izdatkov in je to največji proračun v zgodovini Amerike.

Ob južni obali Koreje se je potopil potniški parnik, samo kapitan ladje, dva mornarja in 4 potniki so se rešili, 233 pa jih je utonilo.

Ob novem letu je bilo izpuščenih iz zaporov v Jugoslaviji 63 katoliških duhovnikov, ki so se nato za pomilostitev zahvalili predsedniku vlade. Poročilo ne pove, koliko duhovnikov je še zaprtih.

Britanska tovarna traktorjev je poslala pred kratkim v Jugoslavijo 100 novih traktorjev z vsemi priklopnimi deli. Ti stroji bodo za kmetijske zadruge v Srbiji in Vojvodini.

Pred sodiščem v Karlovih Varih je bila razprava proti železničarjem, ki so v septembru leta 1951 omogočili, da je vlak z begunci odpeljal iz Češke v Zapadno Nemčijo. En obtoženi je bil obsojen na smrt, ostali pa na zapor od 5 do 24 let.

V preteklem tednu so padle velike množine snega po vsej Angliji. Močno je snežilo tudi v italijanskih Alpah, v Trstu je divjala huda burja in sneg je zapadel v nekaterih krajih Severne Afrike, kar se ni zgodilo že 20 let.

Politični teden

Po svetu . . .

V Avstriji bomo vsak čas sredi ostrega volilnega boja in tudi nanj bodo zunanje politični dogodki vrgli svoje sence. Stranke, ki gredo na volitve, imajo pač do neke mere tudi zunanje politično linijo in dogodki na tej bodo nedvomno izrabljeni tudi v volilnem boju. Obe veliki koalicijski stranki gledata proti zapadu, komunistična pa proti vzhodu in neodvisnim utripajo srce močnejše, kadar slišijo besedo Bonn.

Izolitev Eisenhowerja in Churchilla so desničarske stranke toplo pozdravile, medtem ko so levičarske stranke po Evropi bile razočarane. Do sedaj pa ne morejo ne prve ne druge zatrditi, da bi se bilo kaj spremenilo. Od strankarskih kandidatov sta oba postala državnik z vsemi s tem zvezanimi dolžnostmi in odgovornostjo.

Churchill je ob novem letu šel v Ameriko in kot so časopisi povedali, je tam poudaril, naj USA ne zanemarijo Evrope.

Istočasno je britanski maršal Montgomery presenetil politično javnost, ko se je zavzel za sodelovanje Anglije pri evropski obrambni zvezi.

Poveljnik suhozemskih sil Atlantske zveze, Francoz, general Juin, je na slavnosti obletnice bitke pri Strassbourgu imel govor, v katerem se je zavzel za sodelovanje zapadno-nemških divizij pri obrambi Evrope. Prav tako je nastopil proti izjavam nekaterih vojaških in političnih strategov, češ da je treba Evropo braniti na mejah Francije ali celo šele v srcu Francije.

Tudi angleški zunanji minister Eden je izjavil, da je nujna potreba, da Francija in Nemčija res tudi sodelujeta in da bo Anglija pomagala pri ustvarjanju enotnosti Zapadne Evrope.

Vse te pomembne izjave so padle v času, ko je Francija preživela težko parlamentarno krizo in se je po odstopu Pinay-eve vlade šele Mayerju posrečilo sestaviti novo vlado. Morda bi samo to dejstvo ne bilo toliko pomena, če ne bi svetovna javnost bila presenečena (ali razočarana) nad vestjo, da v novi Mayerjevi vladi ni dosedanega zunanjega ministra Roberta Schumana. Tega imenujejo na splošno največjega povojnega politika Francije, zagovornika Panevrope in sporazuma med Nemci in Francozi. Njega zdaj v vladi ni več in politični in gospodarski krogi Zapada se vprašujejo, kaj naj to pomeni? Ali bo francoska uradna politika zapustila svojo dosedanjo linijo Panevrope in iskanja sporazuma z Bonnom? Na to še ni mogoče odgovoriti.

Francoska parlamentarna demokracija je nekaj edinstvenega med demokracijami. Na prvi pogled bi človek dejal, da meji na anarhijo in da so voditeljem političnih strank vse druge koristi važnejše kot državne. Tako seveda ni. Dejstvo pa bo, da si Francozi s svojo prefinjeno demokracijo dovoljujejo luksuz, ki se jim je že nekajkrat maščeval.

Pinayeva osem mesečna vlada je padla na malopomembnih finančnih vprašanjih. Mayerjeva vlada je mogla biti sestavljena samo s koncesijami degaullistom. De Gaulle je proti pogodbam, katere so dosedanje francoske vlade sklenile tako v okviru Atlantske zveze z Amerikanci, je pa tudi proti skupni evropski armadi. Je general, militarist, hoče imeti močno francosko armado, kateri bi le on poveljeval.

Mayer si je pridobil sodelovanje degaullistov s tem, da je Schumana pustil izven vlade. Zunanji minister je zdaj Bidault, ugleden politik, ki pa še zdaleč ni zagovornik panevropske misli, kakršen je Schuman.

Izjave Juina, Montgomeryja, Edena in drugih so nedvomno odgovor na vse to in namig Franciji.

Odstranitev Schumana je pa tudi voda na mlin vsem ekstremističnim strujam v svetovni politiki. Komunisti se vesele, če bo s tem zadržana oborožitev držav Atlantske zveze in bo prišlo tudi sicer do nesporazumov med zaveznicami. Velenemški nacionalci v SPD in v drugih nacionalističnih gibanjih tako v Nemčiji kot v Avstriji bodo mogli napadati spravljevo politiko kanclerja Adenauerja do Francije.

SE PO EVROPI IN PO SVETU

Bivši angl. ministrski predednik Attlee je na kongresu azijskih socialističnih strank v Burmi. Medtem ko je on na časnikarskih konferencah hvalil jugoslovanski režim, ki išče pot v socializmu, pa je doma njegova stranka izključila nekaj poslancev, ki so se

udeležili mirovnega kongresa na Dunaju, katerega so priredili komunisti in njih prištaši.

Med Veliko Britanijo in Egiptom so s posredovanjem Amerike v teku pogajanja, po katerih naj bi Angleži eno leto po pristopu Egipta k Sredozemski zvezi umaknili svoje čete od Sueškega prekopa, obdržali pa pravico v slučaju vojne ta področja spet zasedati.

Italijanski ministrski predsednik De Gasperi je bil na obisku v Atenah, kar bo verjetno v zvezi z novo nastalo Balkansko zvezo med Turčijo, Grčijo in Jugoslavijo. Italijo te stvari močno zanimajo. V Atenah so gotovo skušali posredovati v sporih med Jugoslavijo in Italijo. Tu gre za rešitev tržaškega vprašanja, ki je še napoti ureditvi jugovzhodne Evrope. Jako verjetno bomo tudi v tem pogledu kmalu mogli zapisati nove stvari . . .

. . . in pri nas v Avstriji

Prazniki so za nami, za nami tudi čas volilnega premirja. Sicer se pravi volilni boj še ni začel, ker stranke kljub božičnemu premirju še niso gotove z vsemi volilnimi pripravami. Niso še mogle določiti dokončno kandidatov za državni in za deželni zbor, ter v Celovcu in v Beljaku tudi kandidate za mestni občinski svet. Zato tudi še ni mo-

SLOVENCİ — IZSELJENCI!

Doživetja zadnjega desetletja so ostala v nas vseh neizbrisna. Težki časi preizkušnje so Vas in nas vse še bolj povezali med seboj. Če gledamo danes nazaj in se vprašamo, kaj nam je tedaj dajalo vso notranjo moč, moramo ugotoviti troje, kar nas je držalo pokonci:

Vera v Boga je bila neomajna

Verovali smo v zmago pravice

Zaupali smo v svojo lastno moč

Danes stojimo pred podobnimi odločitvami. Okoli Vas bodo eni širili polno obljub, drugi bodo zivali ves gnjev in vso jezo na vse, kar je slovenskega.

Samo eno bi Vam vsem kot vaš tedanji sopotnik stavil pred oči.

Bodimo edini, kakor smo bili tedaj 17. julija 1945 na beljaškem kolodvoru.

Bodimo edini, kakor smo bili v celovski kasarni.

Bodimo edini in enotni, kakor smo bili kljub vsem neprilikam dne 14. aprila 1946 v celovski stolnici.

Vera v Boga, vera v zmago pravice in zaupanje v svojo lastno razsodnost nas bo na dan volitev vse vodilo do pravilne odločitve za

Krščansko demokratsko stranko

v koroški deželni in dunajski državni zbor.

Dr. Joško Tischler, l. r.

predsednik Narodnega sveta kor. Slovencev.

Celovec, dne 12. januarja 1953.

Kdo je želel prekinitev odnosov?

Že v zadnji številki „Našega tednika“ smo omenili, da je zapisal vatikanski list „Osservatore Romano“: „Prekinitev odnosov med jugoslovanskim režimom in med Vatikanom je posledica načelno protiverške in proticerkvene politike jugoslovanskih komunistov.“

Danes moremo iz tega članka, ki je izšel v vatikanskem listu pod naslovom: „O koncu diplomatskih odnosov med republiko Jugoslavijo in Sv. Stolico“, priobčiti še nekatere odlomke. List piše:

„Pravi razlogi, da se je jugoslovanska vlada odločila za ta korak, je v namerni sovražnosti proti veri. Ta sovražnost je naperjena predvsem proti katoličanstvu, ker je ta vesoljen in nadnaroden. Marksistični režim v Jugoslaviji dovoljuje na papirju versko svobodo. V resnici pa ne dovoljuje nobenega katoliškega življenja, nobenega posrednega ali neposrednega vpliva vere na današnje družbo. Skoraj polovica bogoslovij je zaprtih. Ostala bogoslovja pa samo životarijo, ker jih katoličani ne smejo materialno podpirati. Pouk katekizma zadeva povsod na velike ovire.“

„Times“ o Titovem obisku

Londonski „Times“ je objavil daljši uvodnik v zvezi s poročilom o prelomu diplomatskih odnosov med Titovo Jugoslavijo in Vatikanom ter o Titovem obisku v Veliki Britaniji. „Times“ zatrjuje, da je Tito naredil napako, ker je prelomil diplomatske odnose z Vatikanom.

Jugoslovani ki verniki in duhovščina bodo imeli težave ob vprašanju, ali naj bodo zvesti Cerкви ali državi. Ljudstvo Velike Britanije je z zaskrbljenostjo in odporom sprejemalo vsako poročilo o tem, kako kruto ravna maršal Tito z versko ali politično opozicijo. Odkar so Jugoslavijo vrgli iz kominforma, je bilo v njej opažati resnično popuščanje režima v političnih in gospo-

darjskih zadevah. Splošna želja je, da bi se to nadaljevalo in prav tako je resnična želja, da bi nudili pomoč in prijateljstvo tej mali državi, ki z značilnim pogumom kljubuje sovjetski nevarnosti ter pritisku. Tito je bil povabljen v Veliko Britanijo prav kot poglavar te odločne neodvisne države. In prav v tej funkciji bo prišel na obisk.

„Times“ dalje omenja, da Titov obisk v Londonu ne pomeni nikakega odpuščanja nesvobodoljubnih dejanj jugoslovanskih komunistov, temveč upanje, da bi tesnejši stiki s prijateljskim Zahodom utegnili privedi do zmernejše politike. Prelom z Vatikanom je to upanje poslabšal, ne pa uničil.

darskih zadevah. Splošna želja je, da bi se to nadaljevalo in prav tako je resnična želja, da bi nudili pomoč in prijateljstvo tej mali državi, ki z značilnim pogumom kljubuje sovjetski nevarnosti ter pritisku. Tito je bil povabljen v Veliko Britanijo prav kot poglavar te odločne neodvisne države. In prav v tej funkciji bo prišel na obisk.

„Times“ dalje omenja, da Titov obisk v Londonu ne pomeni nikakega odpuščanja nesvobodoljubnih dejanj jugoslovanskih komunistov, temveč upanje, da bi tesnejši stiki s prijateljskim Zahodom utegnili privedi do zmernejše politike. Prelom z Vatikanom je to upanje poslabšal, ne pa uničil.

Letošnji Božič za železno zaveso

Angleški list „Time and Tide“ piše, kako so zaslužni narodi za železno zaveso preživeli letošnji Božič in pravi:

„Letošnji Božič so po cerkvah po zahodni Evropi, Ameriki in povsod tam, kjer uživajo ljudje svobodo bogočastja, gorele sveče po oltarjih in pred jaslami, ki so jih verna srca postavljala v spomin rojstva Onega, ki se je pred davnimi stoletji odločil, da stopi na ta svet.“

Na poljskem, Češkoslovaškem, v vzhodni Nemčiji, v Baltskih državah, na Madžarskem, v Romuniji, Bolgariji, v Jugoslaviji in v sami Sovjetski zvezi, so v mnogih cerkvah za letošnji Božič prav tako gorele sveče. V te cerkve so prav tako prihajali verniki, ker je bila njihova vera močnejša od strahu pred oblastniki. Vaški miličnik

seveda ni prišel v cerkev, čeprav bi bilo po maši morda tudi zanj kako opravilo, prav tako ni bilo ne župana, ne kakega drugega predstavnika oblasti. Prišlo pa je nekaj otrok, ki je tvegalo preganjanje v šoli, izključitev iz zveze mladih komunistov in izgubo vseh privilegijev, ki so povezani s članstvom v uradnih organizacijah. Bilo je nekaj otrok, kajti kako bi jih moglo biti dosti takih, ki bi bili pripravljani na tolike žrtve. Kako bi mogli starši siliti svoje otroke, da gredo v cerkev, ko dobro vedo, kaj jih potem čaka? In duhovniki so brali sveto mašo, kljub vsemu mogočnemu materialističnemu pritisku države, ki je imela svoje prisluškovalce pred cerkvenimi vrati. Ali pa smo na vse to mislili tudi mi, ko smo na božični dan molili pred oltarji naših cerkv?”

livcem z volilnimi proglesi. Prva je bila pri tem socialistična stranka, nekaj dni za tem je sledila Ljudska stranka (ÖVP). Oba proglesi imata nekatere točke, ki so enake. To je zlasti vprašanje razmerja do zasedbenih sil in tudi zahteve v avstrijski zunanji politiki.

V socialističnem proglesi je poudarjena zahteva proti korupciji in proti velikemu vplivu kartelov. Nadalje zahteva proglesi uporabo večjih vsot državnega denarja za investicije, kar naj bi preprečilo brezposelnost. Zahteva pravično razdelitev narodnega dohodka, kar bi zagotovilo zaposlitev vseh in vsakogar. Nadalje je poudarjena zahteva po ohranitvi in zvišanju socialnih rent, ki naj bi bile zagotovljene vsem prebivalcem Avstrije v mestih in na deželi. Končno zahteva socialistična stranka v svojem volilnem proglesi še zgradbo novih stanovanj, zemljiško reformo, podporo kmetom in kmečkim delavcem in izboljšanje življenjskih pogojev intelektualnih poklicev.

Tudi v proglesi Ljudske stranke je najprej poudarjena zahteva, da postane končno Avstrija svobodna in samostojna država, ki naj zagotovi vsakemu državljanu človeško dostojanstvo, pravico in blagostanje. Zato pa je važno depolitizirati javno upravo, predvsem pravosodje, pa tudi gospodarstvo. Zahteva, da sme vsak državljan sam izbirati, ali se poroči civilno ali pa cerkveno in zahteva nadalje državno podporo verskim šolam. Nadalje je poudarjena zahteva po polni zaposlitvi tudi mladine, zboljšanje življenjskih pogojev ter večja podpora družinam. Preprečiti je treba razvrednotenje šilinga, preprečiti pa tudi brezposelnost. Zagotoviti je treba stalnost in zvišanje rent, omogočiti je izboljšanje kmetijstva, znižanje nekaterih davkov, gradnjo stanovanj in zagotoviti splošno enakopravnost vseh državljanov brez ozira na strankarsko pripadnost.

Iz obeh proglosov se vidi, da imata oba zelo veliko lepih besed, že skoraj preveč. Obe stranki sta imeli časa in tudi prilike, da bi precejšen del teh zahtev in obljub že uresničili. Toda le prerado se zgodi, da po volitvah stranke na obljube pozabijo. Zato je sedaj pač od volivcev odvisno, v koliko posameznim strankam še verjamejo. Posebno Slovenci imajo s takimi obljubami slabe izkušnje. Saj obe glavni stranki na Koroškem že leta in leta obljubljata Slovincem popolno enakopravnost v narodnostnem in gospodarskem oziru. Toda ugotoviti moramo sedaj pred volitvami, da ni v tem oziru svojih obljub izpolnila ne socialistična stranka in jih ni izpolnila Ljudska stranka. Obe pa sta imeli in še imata to možnost, saj sta obe udeleženi pri vladnih poslih in ima socialistična stranka še celo deželnega glavarja.

Obe stranki pa se v narodnostnem oziru bojita dati Slovincem tudi najmanjšo pravico in se samo prepirata, katera je in katera bo Slovincem manj dala. Tako je socialistična „Neue Zeit“ te dni odkrito priznala, da je predlagala social. stranka, naj bi se odpravil pouk slovenščine na šolah v Velikovecu, v Podklostru in še na 20 šolah.

Zato tudi za Slovence pri teh volitvah odločitev ne bo težka. Odločili se bodo za ono stranko, ki zagovarja krščanska načela, ki se bori za slovenske pravice, za demokratične svoboščine in za gospodarsko samostojnost vsakogar. To pa je edino Krščanska demokratska stranka.

Po enem tednu

Po vestnih posvetovanjih v Celovcu z velikim številom zaupnikov s podeželja so naši zastopniki minuli teden obiskali skoraj vse podeželje. V nekaterih krajih so se že vršili prvi zbori vaških in občinskih zaupnikov.

Z zadovoljstvom smemo ugotoviti, da je enotnost danes po vseh krajih tako močna, kakor že cela desetletja ni več bila. Iz posvetovanj smo tudi jasno razbrali, da danes ni več prav nikogar, ki bi še trdil, da naj spričo danih dejstev ne govorimo o veri in verskih načelnih vprašanjih.

Najbolj duhovito je nek podjanski kmet pogruntal ves politični položaj našega podeželja, ko je dejal, da je „Dedek mrz“ strnil vrste vseh krščansko mislečih koroških Slovencev, to pa smo vsi z le malimi izjemami.

V razgovorih na zaupniških zborih smo tudi jasno videli voljo naroda, da brani slovensščino na dvojezičnih šolah, da se hoče tudi z glasovnic v roki postaviti za gospodarsko enakopravnost južnega s severnim

delom. Narod se zaveda, da rente ne podeljuje ena ali druga stranka, tudi ne socialistična, marveč so za to merodajne deželne in državne postave. Na drugi strani pa tudi kmet in delavec sama pravilno presojata, da morejo rente dotekati le iz zdravega in močnega gospodarstva. Tam, kjer bolega ves gospodarski aparat, tam je tudi vprašanje rent zelo kočljivo.

Ponovno so gospodarji naglasili, da zahtevajo strokovnemu glasilu Kmetijske zbornice slovensko prilogo, ker so itak prisiljeni, da plačujejo nemški list s svojimi zborničnimi davki. Zahtevali so tudi ustanovitev slovenske kmetijske šole.

Že po teh razmerno maloštevilnih posvetovanjih smemo brez pretiravanja ugotoviti, da je zanimanje za volilno odločitev po vaseh in občinah veliko in da bodo zaupniki in somišljeniki zastavili v naslednjih tednih vse svoje moči, da pridemo koroški Slovenci v deželnem zboru do svojega zastopnika.

Starši, pozor!

V zadnji številki „Našega tednika“ smo vas opozorili na možnosti šolanja vaših otrok. To je vprašanje, na katero morate misliti že sedaj, ne šele meseca junija.

Pisali smo zadnjič o sprejemu na celovško učiteljsko.

Danes bomo govorili o GIMNAZIJI.

Načelno razlikujemo dve vrsti gimnazij in sicer realno gimnazijo in humanistično gimnazijo.

Humanistično gimnazijo imamo na Koroškem samo eno in sicer v Celovcu, Völkermarkter Ring, ta gimnazija ima svojo podružnico na Plešivcu (Tanzenberg).

Na humanistični gimnaziji učijo štiri jezike in sicer nemščino v vseh razredih, angleščino od prvega razreda do osmega, latinščino od tretjega razreda naprej in grščino od petega razreda.

Poleg tega je na šoli v Celovcu še sloven-

ščina za Slovence obvezen in za Nemce prost predmet.

Na podružnici na Plešivcu (Tanzenberg) pa je razpored jezikov drugačen. Nemščino poučujejo v vseh razredih, enako tudi latinščino, torej že od prvega razreda, od tretjega razreda naprej učijo grščino do mature in od petega razreda je slovenščina postala obvezen predmet za vse dijake, ki obiskujejo to šolo.

Solo na Plešivcu obiskujejo sami dijaki, ki stanujejo v Marijanišču. Če torej hočete poslati svojega sina na humanistično gimnazijo na Plešivcu, se morate pravočasno po domačem gospodu župniku brigati tudi za sprejem v Marijanišču.

Sprejemne izpite morajo dijaki polagati iz nemščine in iz računstva.

Ti izpiti se vršijo navadno tekom meseca junija in bomo v našem listu tudi še pravočasno o tem pisali.

Botnik

Na vasi pa fantje veselo pojó,
še noč jih vsa tiha poslušá.
A jaz sem priklenjen na posteljo,
vsa žalostna moja je duša.

Kako sem jaz tudi z njimi pel,
v pomladnih nočeh tam po vasi,

bolan zdaj za pesem sem onemel,
minili ti srečni so časi.

In skoraj zapeli mi bodo slovo,
ko grob me molčeči objame.
Pa Bogu izročam zdaj srečo vso,
le k sebi v nebo naj me vzame.

Ksaver Meško

L. P.

Joža Lovrenčič

Ob koncu lanskega leta je umrl v Ljubljani pesnik in pisatelj dr. Joža Lovrenčič. V Ljubljani je živel ponižan, brez službe in brez pokojnine, ker ni odobral komunizma in komunističnega „delovanja“ v Sloveniji. To je povzročilo v precejšnji meri tudi njegovo prerano smrt.

Rojen je bil Joža Lovrenčič dne 2. marca leta 1890 v Kredu pri Kobaridu na Goriškem. Študiral je v Gorici in nato na univerzi v Grazu. Postal je profesor na gimnaziji v Gorici, po nastopu fašizma je odšel v Ljubljano. Med drugo svetovno vojno je postal ravnatelj slovenske gimnazije v Gorici in tega mu komunisti niso mogli odpuščati.

Naši bralci se gotovo spominjajo njegovih pesmi, ki so jih leto za letom brali v Mohorjevih koledarjih. Že v ljudski šoli je pisal Lovrenčič pesmi in povestice in kot drugošolec na gimnaziji v Gorici je zapel pesem, ki je danes razširjena in poznana povsod kot narodna pesem:

„Jaz bi rad rudečih rož,
jaz bi rožmarina rad...“

Prva njegova pesniška zbirka je „Deveta dežela“, ki je izšla leta 1917. Kot begunec prve svetovne vojne je spesnil „Očenaš“. Iz njegovih domačih krajev so pesnitve „Sholar iz Trente“, „Gorske pravljice“, „Dahovin“ in „Romanca o Ravbarjih“. — Napisal je roman „Čerevsekov gospod“ (iz življenja Valentina Staniča), nadalje roman iz rimske zgodovine „Publius in Hispala“. Preteklost in sedanost naše domovine opisuje v „Anali umrlega naroda“, „Cesta in njegov voz“, „Dom ob Soči“, „Božja sodba“ in „Goreči ogenj“.

Lovrenčič je bil tudi mladinski pisatelj in mladini je napisal številne krajše in daljše zgodbe. Znan pa je tudi kot dober prevajalec ljudskih povesti. — Zelo važno pa je njegovo vzgojno delo, ko je bil dolgo vrsto let urednik dijaškega lista „Mentor“.

Tam je vzgajal mlade pisatelje in pesnike. Vse življenje sta vodila Lovrenčiča misel na delo za njegove rojake. Neumorno se je pripravljala, kako bo priskočil Goriški na pomoč. To mu sicer ni bilo dano in dovoljeno, toda njegova dela bodo vedno pričala o njegovi veliki ljubezni do slovenskega naroda in ta dela so njegov najlepši in trajen spomenik.

J. Š. Baar — Al. Nemeč:

ZEMLJA IN LJUDJE

PRVI DEL

Martin Kovanda, posestnik v Hradišču pri Pisku, je postal župan: prvi svobodno izvoljeni predstavnik po letu osemindesetletem, ki je pokopalo roboto, desetino, bero in „rihtarje“, ki jih je po vaseh nastavljalja najmilostlivejša gosposka. Vse to se je v hrupu in šumu osemindesetega leta in njemu sledečih let končalo in, ko so v Hradišču prvič svobodno volili občinskega predstojnika, so vsi soglasno vpili: „Kovando, nobenega drugega kakor Kovando.“ Vsi so ga ljubili zaradi njegove gorečnosti in odločnosti, s katero se je ustavljal vsakemu nasilju in krivici. Nikoli se ni dal premagati jezi, ni se opijatil, v gostilni ni razgrajal in grozil, marveč je vedno le delal. Bil je miren in hladen kakor jeklo, znal pa je biti tudi kot jeklo trd, nepopustljiv in oster...

„S tem bodo sitnosti in pota,“ je dejal doma ženi, „da pa delo ne bo zastajalo, si bom najel hlapca.“

„Toda kje ga boš dobil?“ je vzdihnila žena.

Kovanda je torej povpraševal in zvedel, da imajo pri Cimburovih v Semečih sina doma. Po sedmih letih se je vrnil iz vojske in si je lahko zapel enako z ostalimi vojaki, ki so se vrnili z bojišč z Ogrskega in iz Italije:

„Sedem let sem služil vam
pa nič mi dali niste...“

Kos nemško tiskanega in popisane papirja in na črno-zoltem traku rumeno ploščico, to je bilo vse, kar je Cimbura dobil za to, da je sedem let s piškimi polkom služil državi in kralju...

Posestvo doma je bilo majhno in na njem še četvero otrok. Kovanda je torej poslal glas v Semeči. Cimburovi pa so odgovorili, da bi njihov vojak šel, če bi bilo mesto dobro in stalno, vendar pa na to ne čaka, ker ima doma tudi svoj kos kruha in kot.

Kovanda je sedaj znova poslal glas, če hoče, naj pride, da bo kakor njihov. Pri mizi bo sedel ob gospodarju in da ga bodo imeli, ako bo dober, kakor za svojega.

„Tak, fant, dobrodošel pod našo streho,“ je že prihodnjo nedeljo hradiški župan stisnil roko svojemu nastopajočemu hlapcu.

JANKU LEPUŠICU —

Fugerjevemu očetu v slovo in spomin

Prvič sva se srečala zvečer, dne 14. aprila 1942. leta, na dvorišču zbirnega taborišča v Žrelcu. Bil je v gruči izseljencev in se je živahno pogovarjal o naši bodoči usodi. Bil je čvrst in samozavesten mož, ki je name napravil takoj silen vtis.

Usoda naju je takoj ločila, razdeljeni in potisnjeni v različna taborišča se dolgo časa nisva več videla. Šele po dveh letih sem ga spet srečal v taborišču Hesselberg, kjer sva ostala skupaj do naše vrnitve v domovino. Tam sva postala dobra prijatelj, kakor tudi drugače ni moglo biti. Tam sem ga spoznal kot preudarnega, samozavestnega in trezno mislečega moža, ki je vedel reči vsakemu pametno besedo in je znal vsakemu dati dober nasvet. Vsi so ga zato vzljubili. Žalostne je tolažil, četudi je bil sam morda tolažbe potreben. Potrjim in obupajočim je dajal z besedo in z zgledom novega poguma. Kljub vsem šikanam in številnim poniževanjem ni klonil. Ostal je ponosen in samozavesten, prepričan in uverjen je bil v končno zmago pravice nad krivico in surovo silo. Zato je tudi mogel tako ravnodušno prenašati vsa zapostavljanja in je s tem vsem dajal naravnost krasen vzgled.

Po vrnitvi v domovino sva se srečala le še vsako leto na izseljenkem zborovanju v Celovcu. Dom in domovina, po kateri smo tako hrepeneli in po kateri smo tako srčno želeli v pregnanstvu, sta nam ob povratku stavila težke naloge. Gospodarsko zanemarnjeni domovi ter na vseh koncih krvaveča domovina sta klicala po pridnih in vestnih rokah in ljubečih srcih svojih iz pregnanstva se vračajočih sinov in hčera. Četudi nas je ločila skrb za dom in za družino pa tudi skrb za domovino, so vendar ostali spomini in so ostale vezi, ki sta jih skovali usoda in sila, nepozabni in neizbrisni ter nerazrušljivi. Zato pa nas je tudi tako globoko pretresla vest, da je v soboto, dne 6. decembra, nenadoma umrl v celovski bolnici naš bivši junaški sotrpni Janko Lepušič. Zato smo se tudi vsi izseljenci v tako velikem številu udeležili pogreba, da smo ga spremljali na zadnji poti iz te zemeljske v večno domovino. Tako smo se vsaj malo poizkušali od-

dolžiti svojemu zvestemu prijatelju in sotrpini iz težkih dni, tako smo se vsaj malo zahvalili za vse dobro, kar nam je storil v tistih letih groze in strahu.

V torek, dne 9. decembra, sem v družbi nepozabnih znancev in prijateljev iz raznih taborišč, kakor Stickerja, Baumgartnerja, Isopa, Halegerja, Miklavčiča in še drugih šel proti Fugerjevemu domu na Ravne. Krasna je ta pokrajina in lep je razgled daleč po Rožu, po vrhovih planin in po Gurah onstran Drave. Zdelo se mi je, da je to del raja na zemlji, in vzkliknil sem: „Kako krasna je ta dežela!“ In sredi te krasne pokrajine je obsežna, ponosna slovenska domačija. Takoj mi je bilo jasno, od kod je jemal rajni Janko svojo samozavest in nezlomljiv ponos, on, ki je bil sin te krasne zemlje in gospodar te ponosne domačije. Pač ni mogel biti drugačen kot pa sta kraj in dom, ki sta ga rodila in živela.

Lepo urejena in moderno prenovljena domačija priča o delavni, pridni ter napredni družini, ki povsod stremi za napredkom. Toda tako, da pri tem ne podira in ne uničuje starega. Zato pa kaže ponosni Fugerjev dom kljub vsaj preureditvi in modernizaciji pristno kmetško lice. Vse priča, da tu prebiva poštena, Bogu in narodu, materinemu jeziku in starim izročilom zvesta družina.

Veliko število pogrebcev, med katerimi je bilo izredno veliko število bivših izseljencev, je spremljalo zemske ostanke rajnega do farne cerkve v Rožeku. Med sv. mašo zadušnico je bila vsa družina rajnega kljub pozni dopoldanski uri pri sv. obhajilu, kar je najboljši dokaz globoke vernosti in nezlomljive ljubezni, ki traja tudi preko groba.

Ob odprtem grobu se je v globoko zajetem govoru poslovil od rajnega domači gospod župnik č. g. Marktl, v imenu šentjankobске hranilnice g. Janežič in v imenu Narodnega sveta koroških Slovencev g. dr. Vinko Zwitter, v imenu izseljencev g. Lovro Kramar ter končno še svak pokojnega, g. župnik Dobernik iz Glinj.

Tako je dokončal Janko Lepušič svojo življenjsko pot skozi to dolino solz, ki mu ni bila posuta z rožicami, na kateri pa je imel jasen cilj, ki je bil, kakor je označil pravilno zastopnik Narodnega sveta koroških Slovencev: Dom, rod, Bog.

Vsemogočni in u miljeni Bog pa daj Tebi, dragi Janko in nam vsem milost, da se nekoč združimo v nebeškem taborišču.

„Kako pa ti je ime?“

„Jan mi pravijo po očetu.“

„Tak imaš še brata,“ je kmet takoj uganil. Vedel je, da prvemu sinu dajejo ime po botru, drugemu po očetu, tretjemu po dedu, ostali otroci pa si ime prinesejo na svet. Dobijo pač ime, kakršnega kaže ob njihovem rojstvu ali v bližnjih dneih pratika.

„Še dva in dve sestri, petero nas je.“

„Pa delo razumeš?“ je gospodar tipal dalje.

„Razumem; saj sem z grunta. Toda sam še ne znam vsega, kajti sedem let sem bil pri vojaki; pred tem pa sem delal, kakor mi je oče naročal.“

Prav to je bilo Kovandu najbolj všeč: „Dá si dopovedati, ubogljiv bo,“ je bil zadovoljen.

„Znaš kositi travo in žito?“ je dalje glasno vprašal, toda samo zato, ker je bila navada podvreči vsakega hlapca takemu križnemu ognju že od nekdaj ustaljenih vprašanj. Cimburo je oče doma že o vsem poučil, dobesedno mu je povedal, kaj vse ga bo Kovanda vprašal in kaj mora odgovoriti, da bo vse tako, kot se spodobi.

„Znam ne samo kositi travo in žito, ampak znam koso tudi nasaditi in, ko otopi, tudi sklepati na babki,“ je Cimbura resno odgovoril, kakor se je spodobilo in je bilo treba.

„Znaš brazdo zorati?“

„Znam jo zorati ravno in dolgo, ne da bi se pri tem moral ozreti za plugom in vendar ne...“

„Znaš sejati žito?“

„Znam sejati žito, konopljo in lan; lečo, grah in grašico pa seje doma oče.“

„Znaš napraviti povreslo?“

„Znam ga napraviti, ga s klinom zvezati in snop tako stisniti, da ga lahko vržete čez piškni zvonik in se ne razveže.“ Kovanda je zadovoljno prikimaval z glavo.

Ostalo je zadnje vprašanje:

„Znaš naložiti voz in se z njim obrniti?“ toda tega vprašanja mu Kovanda ni dal. Zato ga je vprašal: „S kom si doma vozil? S konji ali v volmi?“

„Samo z volmi,“ je rekel Cimbura in sramežljivo povslel oči.

„Tak se boš pri nas seznanil s konji, z najboljšim kmetovim pomočnikom, na leto dobiš dvajset goldinarjev plače v denarju, platno za srajce in predpasnike — in jedel boš z mano za mizo,“ je zaključil gospodar dogovor.

(Nadaljevanje na 4. strani)

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

Popoldanska pobožnost je ob nedeljah in praznikih ob 4. uri popoldne.

NAROČNIKI, POZOR!

Ob novem letu je treba obnoviti naročnino. Ta je malenkostna in znaša komaj tri šilinge mesečno, to je 18 šilingov polletno in 36 šilingov celoletno. Za to razmeroma malo vsoto boste dobivali vsak teden list, poln aktualne vsebine. — Vsi naročniki in bralci naj se zavedajo, da je to edini slovenski list na Koroškem, ki se sam vzdržuje z naročnino in z inserati, zato pa je tudi neodvisen in more pisati tako, kakor je resnično in kakor je v pravo korist koroškim Slovincem. S čimprejšnjim nakazilom naročnine boste pripomogli k vzdrževanju lista, ki ne dobiva od nikoder drugod kake podpore.

Tudi naročniki v inozemstvu naj z nakazilom naročnine (4 dolarje letno) podprejo izhajanje „Našega tednika“, ki povezuje v eno družino vse Slovence, ki priznavajo in zagovarjajo krščanska načela.

Današnji številki „Našega tednika“ so za tuzemske naročnike priložene položnice, ki jih čimprej izpolnite in naročnino pošljite po možnosti za celo leto, ali pa vsaj za pol leta. One naročnike, ki so še v zastanku z naročnino za leto 1952, prosimo, naj to dolžno naročnino po priloženi položnici tudi čimprej poravnajo. „Naš tednik“ bo vedno zagovarjal Vaše koristi, Vi pa mu to povrnite s pravočasnim plačilom naročnine.

VSEM BRALCEM

Krščanska demokratična stranka je enotna stranka vseh koroških Slovincem, ki priznavajo krščanska načela, ki so za slovenske pravice, za demokratične svoboščine in za gospodarsko samostojnost posameznika in celote. Krščanska demokratična stranka je neodvisna, zato pa ne dobiva od nikoder nikakih podpor. Stranka sicer ne bo kupovala glasov, vendar pa potrebuje za volitve denarna sredstva.

Vabimo zato vse Slovence in Slovenke, da darujejo vsak po svojih močeh

ZA VOLILNI SKLAD
KRŠČANSKE DEMOKRATSKE
STRANKE

Svoj prispevek za volilni sklad nakažite skupaj z naročnino po položnicah, ki so priložene današnji številki „Našega tednika“.

Misli eno: Ko prispevam v volilni sklad Krščanske demokratične stranke, v resnici pomagam sebi.

Pri nas na Koroškem

NOVA PОВEST V „NAŠEM TEDNIKU“

S prejšnjo številko „Našega tednika“ smo zaključili povest „Jamnik“. Opozarjamo vse bralce, da je povest že izšla kot ponatis v posebni knjigi, katero morete dobiti za malenkostno ceno 8 šilingov pri upravi „Našega tednika“ v Celovcu. S to knjigo boste obogatili svojo domačo knjižnico, zato naj bi ta knjiga ne manjkala v nobeni slovenski hiši na Koroškem.

Z današnjo številko „Našega tednika“ smo začeli priobčevati novo povest pod naslovom „Zemlja in ljudje“. Povest je spisal znani češki katoliški pisatelj J. Sim. Baar. Povest opisuje lepoto kmečke zemlje in življenje na tej zemlji. Za naše kmečko ljudstvo bi bilo težko dobiti lepšo povest, kakor pa je ta. — Naročite takoj „Naš tednik“, da boste takoj od začetka brali izredno zanimivo povest „Zemlja in ljudje“.

Pri volitvah morata odločati razum in prepričanje, pri katoličanu pa tudi vest - Voli zato stranko, ki zagovarja krščanska načela tudi v javnem življenju.

CELOVEC

Slovenska igralska družina v Celovcu priredi v soboto, dne 31. januarja t. l., zvečer točno ob 8. uri šaloigro v štirih dejanjih „Lumpacij vagabund“. — Med odmori igra godba. — Po igri bo prijeten družabni večer s plesom in srečolovom.

Na to prireditev, ki bo v Kolpingovi dvorani v Celovcu, opozarjamo vse Slovence iz Celovca in okolice, da rezervirajo ta večer za obisk igre in za prijetno predpustno zabavo v neprisljeni domači družbi

GORENCE

(Farna kronika)

Rojstva: Iz fare Gorenče je bilo v letu 1952 rojenih 15 otrok, od teh 3 mrtvorojeni. Doma krščenih je bilo 10 otrok, 2 otroka pa sta bila krščena zunaj fare. Od 15 otrok sta bila 2 otroka nezakonska.

Poroke: Doma poročenih je bilo 9 parov. Zadnja dva para, ki sta se po Božiču v domači fari poročila, sta bila Ekart Franc (v. Vovkov) iz Drumelj, zidar, ki je vzel Gamber Berto iz Laboda. Drugi je Stern Anton (v. Užnikov) z Leda, delavec, ki je vzel Ro-

zo Antowitzer iz St. Andraža v Labodski dolini. — Zunaj fare se je poročil 1 par. Poleg tega se je zunaj fare v preteklem letu poročilo še 11 faranov.

Smrti: Doma je umrlo v preteklem letu 5 oseb in sicer 2 odrasli osebi in 3 otroci (2 otroka zaradi zgodnjega poroda). — Zunaj fare so umrle 3 osebe, Zechner Ferdinand v St. Vidu na Glini in Jan Barbara v Lipici v ruški fari. En otrok pa je umrl v Celovcu zaradi zgodnjega poroda.

Lepo versko navado „Prenočevanje Marijino“ smo letos obhajali samo v spodnjem delu fare in sicer v Sv. Radegundi in ne na Ledu. Udeležba je bila v vsej devetdnevni celi zelo lepa. Lepa verska navada je dobila letos zopet svoj pravi resni značaj. V vsaki hiši, kjer je Marija prenočevala, se je lepo molilo in pelo. V govorih pa smo premišljevali Marijino željo in prošnjo, da bi njeni otroci pripravljali zmeraj njej in njenemu Sinu čim lepše prenoščišče v svojih sarih, v svojih družinah in v svojih cerkvah. — Tako je bilo Marijino prenočevanje v vseh hišah prav lepo. Pomembnost pobožne navade pa je še dvigalo tekmovanje naših deklet, katera bo pripravila v svojem domu Mariji lepše domovanje.

RADISE

Te dni je minilo devet let, odkar je v taborišču v Frauenauehu na Frankovskem umrla stara Poderšnikova mati v Spodnjih Rutah, Marija Orlič. Kot nešteto drugih je tudi njo izgnala surova sila od dragega in ljubljenega doma, za katerega je živela, trpela in skrbela več desetletij. Toda takratnim mogočnejšem v občini in v deželi se je zdela tudi ta skromna žena nevarna za tisočletni tretji rajh. Zato je morala dne 14. aprila leta 1942 zapustiti svoj dom.

Kakor je prenašala vdano že doma vse križe in težave, jih je prenašala tudi v tujini in neprijaznih barakah. Nikoli ni tožila, četudi jo je srce vedno znova zaboljelo ob spominu na njen skromen, toda nadvse ljubljeni in dragi dom.

Na protestantovskem pokopališču čaka sedaj poleg mnogih drugih sotrpinov in poleg žene Grafenauerjeve, poleg Zabavčanovega sina, Jagovca iz Apač, poleg starega Ogrisa, pd. Pevcarja iz Drabunaž pri Galiciji, poleg Dovjakove matere iz Sel in poleg

LEP IN DOBER

Šivalni stroj

dela čudeže. Zato ne more biti danes brez njega nobena kmečka, delavska ali obrtniška družina. Ne kupujte pa šivalnega stroja, predno si ga niste ogledali.

Od 17. januarja (sobota) do torka, 20. januarja, je v Pliberku v kavarni Puschnig razstava Messerschmitt-ovih šivalnih strojev. Oglejte si to razstavo, kjer boste mogli sami videti in ugotoviti, kakšna dobrota je šivalni stroj.

Vse šivalne stroje ima pod ugodnimi plačilnimi pogoji na zalogi

MAX TRAUN

Pliberk-Bleiburg, Kumeschgasse 14.

ZELINJE

Rahlo spanje spi narava pod belo snežno odejo in čaka radostnega vstajenja spomladi. Nas ljudi pa vabi sedaj topla peč. Tu imamo sedaj pozimi čas za prebiranje našega lepega „Tednika“ in za čitanje slovenskih knjig.

Božične praznike smo letos pri nas kar lepo obhajali. Naš g. župnik se jako potrudi, da slišimo slovensko besedo s prižnice in slovensko pesem s kora. Če pa stopiš iz cerkve in če greš v šolo, vidiš drugačno, manj razveseljivo sliko. Samo dve uri na teden imajo otroci slovenski pouk. In človek bi si mislil, da bodo vsaj ta čas popolnoma izrabili za podučevanje slovenskega jezika. Toda temu ni tako. Mnogokrat je slovenska ura v šoli skrajšana. Zgodilo se je že,

Lastnik zemlje naj bo in ostane kmet, ki to zemljo obdeluje. To je krščansko načelo, zato voli stranko, ki ta načela zagovarja in jih tudi v praksi izvaja.

da je bila ura za slovenski pouk sploh izpuščena in so se namesto slovenščine otroci v šoli učili nemške igrice. Neka učiteljica, ki naj bi podučevala v šoli slovenščino, v razredu še ni govorila slovensko. In se tudi zelo malo zmeni, ali otroci berejo pravilno ali ne. Med slovensko uro ima besedo v razredu kar „Klassenordner“.

Po takem „idealnem šolmaštrovanju“ nas seveda tudi ne more presenečati, da veliko slovenskih otrok ne obvlada slovenščine, ko zapustijo ljudsko šolo. Res velika krivica se godi nam Slovincem, zlasti pa naši slovenski mladini. In ravno tisti, ki nam krajejo našo najdražjo doto, ki smo jo prejeli od svoje matere, nam trobijo na uho še psovko „Windischer“. Mi koroški Slovenci imamo pač svoje pravice le na papirju, urni nič naravnih pravic, do katerih ima vsak narod pravico. Ta pravica pa je v prvi vrsti šola, nato pa priznanje slovenščine kot uradni jezik poleg nemškega. Toda za te naše terjatve so oblasti gluhe. Pa le takrat, kadar bodo imeli Slovenci svoje pravice, bosta živela oba naroda na Koroškem v prelepem miru v prelepi skupni domovini.

Tudi na škofijstvu zelo skrbijo, da na raznih slovenskih farah in podružnicah nemščina ne zaostaja. Povsod tam, kjer je le mala pešča Nemcev, je treba v cerkvi govoriti v obeh jezikih. Pri nas na Zelinhah izgleda takole: Tisti, ki so najbolj kričali po nemški besedi v cerkvi, hodijo tudi sedaj mimo cerkve, ko so se njihove zahteve izpolnile. V naši fari, ki je večinoma slovenska, je sedaj vsako nedeljo nemška pridiga. V sosednji fari, ki je tudi večinoma slovenska, pa ni nikoli slovenske pridige, ker pač šentjurski gospod niso zmožni slovenskega jezika. Je pač narobe prav, ko pošiljajo nemške duhovnike na slovenske fare, slovenske pa na nemške.

Pa še o drugi sosednji fari bi lahko nekaj napisali, kjer naj bi se tudi „slovenščina in nemščina morali poglihat“, toda seveda na škodo Slovincem. Pa o tem raje drugič enkrat. Za danes rečemo samo še to, da je vsak resnični sporazum med Slovenci in Nemci na Koroškem nemogoč, dokler trajajo takšne razmere.

Gospodinja je že nesla skledo juhe in jo postavila ob kruhu na pogrnjeno mizo. Otroci so se zbrali ob materi in Kovanda je sam začel na glas moliti, docela tako, kakor je to delal Cimburov oče doma v Semičih. Cimburi je to zelo ugajalo in v tem hipu se je čutil kakor doma.

Gospodar se je usedel prvi za mizo, poleg njega novi hlapec in šele nato otroci.

Po kosilu si je Kovanda nabasal pipo in ponudil mehur s tobakom Cimburi.

„Bog plačaj, ne kadim,“ se je ta zahvalil.

Kovanda je izbuljil oči. „Saj si bil vendar vojak?“

„Bil, toda tobak sem prodajal.“

„Kaj pa žganje?“

„Ne pijem,“ je kratko odgovoril Cimbura.

Kovandu je odleglo. To je bilo zadnje, kar je še želel vedeti. Popolnoma pomirjen je šel tedaj s hlapcem na dvor. Oglela sta si konjušnico, hleve, vse dvorišče. Stopila v sadovnjak in celo na polje sta šla skupaj. Kmet je goreč razlagal, Cimbura pa je pazljivo poslušal. Preden sta se vrnila, je poznal že celo gospodarstvo in postopek bodočega dela.

Na večer je Kovanda razlagal samo še o konjih. Z ljubeznijo in občudovanjem se je razgovoril o teh plemenitih živalih. Poučeval je Cimburo, kako jih krmiti, kako oves plati in čistiti, kdaj jim seno naložiti v jasli, kdaj napajati, česati, kako se konju bližati, ga nagovoriti, kje ga potrepjati, kako ga okomotati. In sam je potem s Cimburo vse poskusil in ga uvedel v vse skrivnosti.

Imel je par konj, krasnih, postavnih in močnih. Konja, ki so mu rekli „Dobrāk“, in kobilo z imenom „Divja“.

„Pa ni divja, dobra je kot otrok, samo nekoliko plašna je, pri vožnji ti vleče kakor vijak, v teku je pa hitra kot veter. Dobrak je bolj umirjen, zato zanesljiv, ne popusti in ne odpove,“ je poveljeval gospodar dobre lastnosti svoje vprege. Ko so konji zaslišali svoja imena, so pozorno strigli z uhlji, obračali glave, veselo rezgetali v staji in grebli z nogami. Poznali so gospodarjev glas.

„Bati se jih ni treba, če jim ne storiš nič hudega, tudi oni tebi ne bodo. Žival hitro spozna dobrega človeka in se naveže nanj. Tu, na kos osoljenega kruha in jim ga daj, da boste dobri prijatelji!“

Cimburi je srce močno bilo, ko je stopal h konjem. Ti so se odmaknili od jasli in se stisnili k leseni pregraji v staji. Velike črne oči so upirali v novega hlapca.

Tudi Kovanda je z zanimanjem gledal za Cimburo.

„Ali bodo vzeli?“ je ugibal.

Cimbura je razlomil kos na tri dele. Najmanjšega je pojedel sam, potem je potrepljal Dobraka in mu podal drugi del. Konj je takoj hlastnil po njem in ga z užitek hrustal. Le Divja se je za trenutek obotavljala.

„No, le ne vihaj nosu,“ se je nasmejal s tihim, dobrohotnim smehom Cimbura in ji znova nastavljal tretji del. Divja je zafrkala, znova povohala in, ko je začutila vonj po kruhu, se ni mogla več premagati ter je razklenila mehke, roznate ustne in hlastnila po kruhu.

„No, hvala Bogu, prijatelji boste,“ je pohvalil Kovanda in takoj vneto razlagal, kako konj ne prenese vsakega človeka. „Vsako bitje, človek ali žival, ima svoj duh. Kakšnega stvora ljudje niti ne zaznamo, konj pa ima izvrsten voh, toda ti si že na dobrem, prijatelji boste. Samo ona — Divja je bolj izbirična — no da, kakor pač ženske,“ se je zadovoljno zasmejal Kovanda in po mogočem križu gladil ljubo žival.

Tako se je Cimbura pri Kovandu udomačil. Stopil se je z njimi v eno, v vsej hiši so se ljudje in živali navadili nanj, kakor da je zrasel med njimi, kakor da bi bil njihov.

II.

Kovanda dolgo ni verjel svojemu novemu hlapcu. „To ni mogoče, da stari vojak ne bi kadil in ne pil žganja,“ je majal z glavo.

„I, pojdi nol!“ ga je pokarala žena. — „To je človek na mestu. Boljšega niti dobiti nismo mogli.“

„Ženska je po naravi lahkomišelnā,“ je resno odgovoril Kovanda, „in lahkoverna. Dokler ne porabimo s Cimburo krušca soli in dokler ne poje pri nas kruha z desetih pek, ni da bi z njim sklepal trajno prijateljstvo. Ni še prebil vseh skušenj. Dolej še ni bilo časa ne priložnosti, da bi se razodela vsa njegova nprav. Dolej se ne potepa, morda samo zato, ker tu na tujem še nima poznanstva. Delaven je, toda vsaka nova metla dobro pometa. Poslušen je, mogoče samo zato, ker je neizkušeni in ne zna vsega — v vojski je pozabil mnogo kmečkih reči — in me morda zato vse vpraša in se ravna po moji volji. Morda se bo pozneje preokrenil, se postavil po robu. Treba je še malo počakati.“

In tako je Kovanda opazoval Cimburo. Zasedoval ga je s svojim nezaupanjem, nepričakovano ga je postavil na preizkušnjo, presenečal ga je nenadoma pri delu na polju in doma, toda Cimbura je vse te preizkušnje srečno prebil, zato ker je bil v resnici pošten in vesten človek. (Se nadaljuje)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

UKVE V KANALSKI DOLINI

Dne 30. novembra lanskega leta je umrla v Ukvah v Kanalski dolini v Italiji (do leta 1918 je bila Kanalska dolina sestavni del

Koroške) Vdovčeva mati, Jožeta Prešern, roj. Kanduth. Pogreb je bil ob veliki udeležbi sorodnikov, znancev, prijateljev in vseh faranov dne 2. decembra 1952. - Pokojna je bila doma iz znane Cipernikove družine v Ukvah, rojena je bila dne 23. 2. 1895. Ravno teden pred svojo prezgodnjo smrtjo je dopolnila šele 57. leto. Bila je že več let bolna. Huda žalost zaradi prerane smrti hčerke Terezije je mnogo pripomogla, da je morala Vdovčeva mati v prerani grob.

Pokojna je bila skrbna mati in vse svoje življenje je posvetila svoji družini in delu, katerega za njo ni bilo nikoli dosti. Njena zasluga je, da so si Vdovčevi pridobili in uredili tako lepo gospodarstvo. Bila je pokojna prava kmetica, skrbna gospodinja, dobra, pridna in poštena trgovka, predvsem pa predobra mati. Za vsakega, ki je prišel k Vdovčevi hiši, je bilo nekaj pripravljenega, četudi je prišel nepričakovano. Želela je še živeti med svojimi, želela je še delati za svoje in svoje bližnje, toda ljubi Bog je odločil drugače in jo je poklical k sebi ter jo s tem tudi odrešil njenega trpljenja. - Naj pokojna počiva v miru in naj pri Bogu uživa večni pokoj in plačilo za vsa svoja dobra dela. Družini in sorodnikom naše iskreno sožalje!

BILČOVŠ (Sv. misijon)

Od 8. do 14. decembra je bil v naši župniji sv. misijon, ki ga je vodil znani misijonar č. g. Anton Cvetko. Udeležba je bila zares lepa. Že prvi dan so prihajali ljudje v velikem številu. Kot prvi so prišli na vrsto otroci, ki so polnoštevilno prišli k sveti spovedi. Najprej so imeli za otroke nauk gospod misijonar. Dne 9. XII. so imeli otroci obhajilno sv. mašo, pri kateri so otroci peli in molili. Potem so bile povabljene žene in matere, ki so ravnotako prihajale v častnem številu in so pristopile 10. decembra skupno k sv. obhajilu. Cerkev je bila te dneve premajhna, toliko ljudi je bilo pri obhajilih mizi. Potem so prišli na vrsto moške. Le malo jih je manjkalo. Lepo je bilo gledati vrste mož, ki so z veliko pobožnostjo prejeli Zveličarja pri mizi Gospodovi. Že rano zjutraj je bila spovednica oblegana in je bila cerkev vsaki dan polna vernikov.

Za adventni čas je bila cerkev tudi električno razsvetljena, za kar se imamo zahvaliti gospodu Pomoču, ki je radevolje dal na razpolago električni tok. Hvala tudi Loriju Kropivniku, ki je provizorično instaliral električno napeljavo v cerkev. Lepo bi bilo, če bi nam ta luč zasvetila stalno v cerkvi in tudi v celi vasi, kar pa se ne bo tako hitro uresničilo, ker so ovire prevelike in napeljavna predraga.

Na dan sv. Lucije, ko je vsako leto velik cerkveni shod pri sv. Luciji na Gori, so pohiteli tja tudi gospod misijonar in so imeli tam lepo pridigo in sv. mašo, pri kateri je bilo ljudsko petje. Mogočno so donele pesmi in ljudje so bili zares navdušeni. Popoldne so imeli fantje svoj dan. Pri stanovskem nauku so napolnili fantje vse klopi in pazljivo poslušali prelepe besede g. misijonarja. Vsem bo ostal ta dan v stalnem spominu.

V nedeljo je bil sklep misijona. Nepregledna množica je prihajala k skupnemu sv. obhajilu. Popoldne ob 2. uri se je vršila večerna sv. maša in prelepa pravna pridiga. Ljudstvo je glasno izpovedalo vero v Boga, odpustanje pred Bogom in med seboj, in tako je končno v svetem navdušenju zadonel Te Deum in zahvalna pesem, katero je pelo vse ljudstvo. Sledil je blagoslov z Najsvetejšim in tako so končali dnevi misijona. Sv. obhajil se je te dni razdelilo

1500. Gospod so tudi obiskali skoraj vse bolnike, tako da so tudi oni bili deležni milosti svetega misijona. Naj bo izrečena gospodu misijonarju za ves njih trud prav iskrena zahvala. Naj bi ostali sadovi misijona stalno med nami!

ŠT. JAKOB V ROŽU

Gotovo vas zanima Št. Jakob, domovina Miklove Zale, kjer je pokopan g. župnik Treiber, pevec najlepše koroške pesmi „Njav čez izaro“. Ali Zalin rod raste in se krepi, ali izumira, kako smo pridni?

Rojenih je bilo v preteklem letu 46 otrok, 22 dečkov in 24 deklic. Umrlo pa jih je 30, 14 moških in 16 žensk. Torej napredujemo in smo lahko za zgled nekaterim sosednim faram, ki nazadujejo. Če bo šlo tako naprej, bo treba še sedež dekanije prenesti iz Rožeka v Št. Jakob. Saj sta pravzaprav že dva Št. Jakoba, novi in stari. Imamo pa točen načrt: ker sta dve ženski več umrli, sta se tudi dve deklici več rodili. Najstarejši mož je imel 88 let, najstarejša ženska 81 let. Med umrlimi sta bila dva otroka.

34 fantov in dekličev si je samski stan zamenjalo z zakonskim in ker mora biti pri vsaki poroki en par, je bilo porok samo 17. Vsem želimo sreče in naraščanja, da bodo še razmnoževali šentjakobski rod. Posebno še Močnikovemu Toneju, ki je vedno sodeloval pri vseh verskih, kulturnih in prosvetnih prireditvah, pa si je od Sv. Lucije čez Dravco pripeljal ženko, Johano Valentinč. Naj bo še naprej tako priden in naj povsod rad pomaga kot doslej.

Vseh vrst električne, bencin- in Diesel-motorje nadalje silo-slamoreznice krožne žage, žage za rezanje desk (jarmeniki-gaterji) vseh vrst mline znamk Waldorf, Herkules, Zwintz itd. Sode in črpalke za gnojnico na ročni in motorni pogon boste dobili najceneje v Vašem domačem podjetju

Johan Lomšek

Stroji, kolesa ter vsi nadomestni deli
Zagorje - Št. Lipš, P. Eberndorf.

Obhajil je bilo 34.530. Seveda je v tem številu vključen tudi samostan šolskih sester v Št. Petru, kjer se vzgajajo naše bodoče gospodinjice.

Letos nas čaka veliko delo: nova streha cerkvenega stolpa. Saj nas Podgorjanci, ki imajo tako krasen novooblečeni zvonik, kar prezirljivo gledajo, ko imamo tako strgano streho. Pa jim bomo že pokazali. Seveda moramo najprej pokazati denar, ki je sedaj skrit po omarah in posteljah! Letos smo napravili že novo streho nad zakristijo in nova okna. Najbolj se pa postavimo, ker smo imeli v Št. Jakobu edino novo mašo na slovenskem Koroškem.

Tudi naše kulturno delo še ni umrlo. Sv. Miklavž je dvakrat obiskal Št. Jakob, velike in pa otroke. Čez 200 otrok je razveselil s svojim darom, pa vse z igrico in petjem in rajanjem angelčkov in parkeljnov. Za Božič je farna mladina priredila ljudsko igro „Z lastovkami“ in jo je dvakrat igrala tukaj in še v Ločah in Svečah. Povsod so bili ljudje navdušeni nad lepo vsebino, ki nas je ganila do solz, pa zopet pripravila do smeha, pa tudi nad dobrim podajanjem. Vse igralce moramo pohvaliti, vsi skupaj so harmonirali, da je iz igre nastala lepa pesem ljubezni in zvestobe, pa tudi urica zabave in pristrčnega smeha. Za smeh se moramo posebno zahvaliti zamorcju Tomu in koroškemu Naceju.

Na sv. Tri kralje zjutraj ste pa morda poslušali v radiu naše najmanjše iz otroškega vrta, kako že znajo prepevati in igrati in kako doživljajo praznike Deteta Božjega. Res, še zakrknjena srca gane ta otroška preprostost in nedolžnost.

V nedeljo, 18. januarja, ob pol treh popoldne pa bo farna mladina ponovila igro „Počeni prstan“. Ta je doživela doslej največji uspeh in so že mnogi izrazili željo za ponovitev. Pridite in se sami prepričajte, kakšen je Št. Jakob in kako ga poživlja naša mladina s svojim versko-prosvetnim delom!

SELE

V farnem domu vlada zadnje tedne živahno vrvenje. Vsak dan se zberejo v njem mlade kuharice in se sučejo v belih predpasnikih in rutah okoli miz in štedilnika, da jim opoldne skuhano kosilo dobro diši. Po šoli pa so prihitali v dvorano otroci k vajam za božično in trikraljevske spevoigro „Mir ljudem na zemlji“. Prihajali so k vajam tem raje, ker jih je večkrat doletela

Volivci, pozor!

Pri volitvah v državni zbor in pri volitvah v deželni zbor na dan 22. februarja letos bo mogel voliti samo oni, ki je vpisan v volilni imenik. Ta imenik je še nekaj dni - najdalje do 19. januarja - na vpogled in v tem času je mogoče volilni imenik še popraviti. Mogoče je vpisati one, ki še niso vpisani, imajo pa volilno pravico, mogoče je izbrisati one, ki volilne pravice nimajo, so pa vpisani.

Volilno pravico ima vsak državljan, ki je bil pred 1. januarjem letos 20 let star in mu po zakonu volilna pravica ni bila odvzeta.

kaka okusna dobrotka iz tečajniške kuhinje. Zvečer pa so kljub snegu prihajali fantje k vajam za igro „Beraški študent“. Dvakrat so jo uprizorili in priznati moramo, da kažejo velik napredek v nastopanju in govoru. Tudi otroci so se dobro izkazali v nedeljo, 11. januarja, pri obeh vprizoritvah. Krasni so bili angeli, ljubki pastirčki, častiljivi Trije kralji v nastopih, petju in obleki. Višek igre je prizor pred Jezuškom. Sijaj igre je povečala lepa oprema odra in raznobarna razsvetljava. Zaključek obeh kuharskih tečajev bo najbrže v nedeljo, 25. januarja, z razstavo in prireditvijo. Za pust se pa igralci spet pripravljajo, da bo kaj smeha in dobre volje.

Lansko leto je bilo za nas zdravo leto. Smrt je odpoklicala le 7 oseb, večinoma v visoki starosti. Rojenih je bilo 17 otrok, poročenih pa 5 parov.

V soboto, 3. januarja, proti večeru se je pri pd. Ražarju zgodila nesreča, ki bi bila lahko uničila dvoje mladih življenj. Solarja Mihej Pegrin, pd. Bregarjev in Cene Olip, pd. Krištanov, sta prišla k Ražarju na vas in sta se v družinski sobi ob mizi pogovarjala, na drugi strani mize pa je 17 letni domači sin Hanzej skrivaj ogledoval in preizkušal pištolo. Nenadoma se pištola sproži in krogla predre Miheju spredaj desni bok, oprsje in levo ramo, švigne mimo Cenetove glave in preluknja še leseni strop. - Sreča v nesreči je bila, da krogla ni zadela Miheja v srce in Cenetu v glavo. Ranjenega Miheja so prepeljali v celovško bolnico. K sreči poškodbe niso zelo težke in je upanje, da bo okreval. Ražarjev Hanzej pa se bo moral pred sodnijo zagovarjati zaradi nedovoljene posesti orožja in nenameravane telesne poškodbe.

SMARJETA PRI VELIKOVČU

Ker se že pol leta nismo več oglasili v našem listu, bomo danes podali vse vesele in žalostne novice zadnjega polletja.

Koncem julija je radi kratkega stika pogorelo gospodarsko poslopje pri pd. Mihevu v Hrenovčah, ki so ga medtem veliko bolj imenitno, kakor je bilo staro, zopet pozidali. Naša požarna bramba, ki ima tako rada „mokre vaje“, je morala prekrizanih rok zraven gledati, ker na vasi ni vode in važenberška občina rajši postavlja spomenike za nemški rajh padlim vojakom, kakor da bi pozidala bazene za slučaj ognja.

Človek potrebuje Boga

(Ob nastopu novega leta)

II.

Bog je, in človek potrebuje Boga. Brez Boga človek ne more biti srečen.

Francoski pesnik Anatole France (Anatol Frans) je bil velik sovražnik božji. Sramotil je Boga in cerkev. Je bil srečen? Niti najmanj! Nekoč je rekel nekemu svojemu prijatelju: „Če bi ti mogel brati v mojem srcu, bi se prestrašil. Na celem svetu ni tako bednega bitja kakor sem jaz. Ljudje me imajo za srečnega človeka. Toda jaz nikdar v svojem življenju nisem bil srečen, niti en dan, niti eno uro.“

In filozof Nietzsche? Raket je: „Bog je mrtev, in jaz in vi, mi vsi skupaj smo ga ubili.“ A brez Boga ni bil srečen. Zapisal je: „Brez Boga? Pot je strahotna. Veter v ulicah mrzel. In ti? Ves svet je obupno žalosten.“ - Da, brez Boga je svet obupno žalosten!

Človek potrebuje Boga.

Brez Boga človek ni srečen.

„Nemirno je človeško srce, dokler ne počiva v tebi, o Bog.“ je zapisal sv. Avguštín. Dne 7. junija 1951 je bil usmrčen bivši general SS-čet Oswald Pohl. Po rodu protestant je polagoma izgubil vso vero. V ječi je zopet našel Boga. L. 1950 je bil sprejetmunizem.“

Proti pomanjkljivosti in nepravilnosti volilnega imenika sme ugovarjati vsak državljan ustno ali pismeno pri pristojnem občinskem uradu pred potekom rekla m a c i j s k e g a r o k a , ki je določen za vpogled imenikov. Reklamirati je treba vsak slučaj posamezno.

Po preteku reklamacijskega roka ni več mogoče spremeniti volilnega imenika. Zato preglejte imenik pravočasno. Vsak glas bo važen, vsak glas bo odločilen, zato ne smeti v izgubo nobeden glas.

Sredi naše vasi je stalo pred 2. svetovno vojno lepo znamenje, pd. križ, ki se je moralo umakniti nacističnemu znamenju, ki je nosil do konca „tisočletnega rajha“ napis: „Grossdeutschland, du bist uns Weg u. Ziel, wir leben u. sterben für dich“, ter je nosil uradno ime „Mahnmal“, pd. pa „Nazidenkmal“. Leta 1945 so izbrisali besedo „Grossdeutschland“, za obletnico lanskega plebiscita pa so izbrisali še ostalo besedilo ter ga nadomestili z imeni v nacistični vojski padlih vojakov važenberške občine ter ga prekrstili v spomenik padlih vojakov. Kakšna tragika! Šmarječani tega ne bomo pozabili, da se je moralo versko znamenje umakniti nacionalnemu znamenju in da se ta škoda ni popravila! Pri odkritju spomenika je bilo več tujcev kot domačinov, ki so ta dan, ki je bil sončen, rajši krompir spravljali. Drugi dan, ko je bilo kakor iz škafa, so se pa smejali onim, ki so v dežju krompir pobirali, pri lepem vremenu pa „fajrali“.

Bela žena je bila trikrat na obisku: pokosila je Pernatovega očeta, ki je dosegel 80 let in je rad prebiral naše liste. Posekala je 2 moža v najboljših letih: Kralja Floreja in Janeza Peter, pd. Morna, ki sta umrla oba za rakom, prvi na goltancu in drugi na jetrih. V Striholčah pa se je tik pred Božičem smrtno ponesrečil trinajstletni Pintarjev Petrej, ki ga je po nesrečnem naključju ubil hlood lesa, ki je skočil iz riže. Vsem prizadetim naše sožalje!

Za Božič je bila štorcklja na obisku v Carčah ter prinesla organistki Micki in Franceju Živega „božička“, ki smo ga na god sv. Stefana krstili za Stefeja. Pristrčno čestitamo!

VOŠČILO IZ ŠPANIJE

Slovenski visokošolci v Barceloni na Španskem so poslali uredništvu „Našega tednika“ pismo s ledečim voščilom:

Ob božičnih praznikih člani vsake družine še posebej mislijo drug na drugega. Tudi mi, slovenski študentje v Barceloni, smo člani slovenske družine in se zlasti ob praznikih spominjamo vseh naših bratov, ki živijo na Koroškem. In kaj naj želimo?

Da bi Vam vsem koroškim Slovencem dal dobri Bog veliko svojega blagoslova in miru in tistega tihega veselja svete noči, ki ga vsak kristjan, posebno pa še Slovenec občuti. - In v novem letu božje pomoči in veliko uspehov.

v kat. Cerkev. O svoji spreobrnitvi je zapisal: „Vse moje bitje se je spremenilo pod vodstvom jetniškega duhovnika kljub že dve leti trajajočemu zaporu v smrtni celici v svetel dan. Mračna okolica se je potopila kakor megleni pajčolan in v mogočnem toku me je oblijlo veselo oznanilo, kakor ga uči edino zveličavna katoliška Cerkev. Vse, kar sem skušil v svojem dolgem življenju, se je pogreznilo v blaženosti ure, v kateri sem v svoji celici prvokrat pokleknil in se je mučena duša dvignila k svoji prostosti v Bogu: Credo in Deum (verujem v Boga!)“

In zopet piše: „Bil sem pretresen do dna svoje duše. Moje oči so videle jasneje nego poprej. Strmele so v nov svet. Čudovite reči so se pomikale mimo mojega notranjega pogleda. Credo (verujem)! Da, ta možnost verovati se mi je spremenila po desetletjih verske suše v veličasten čudež.“

Dne 18. januarja 1949 je bil sprejet v katoliško Cerkev bivši urednik angleškega komunističnega lista „Daily Worker“ Douglas Hyde. Bil je prej popoln brezbožnik in sramotilec vere. Po Marijini priprosnji je prišel zopet do vere. Zapisal je: „In zdaj se trudim, da s pridnim delom izpolnim storjeno obljubo: da v naslednjih desetih letih pripeljem Cerkvi več ljudi, kakor sem jih v poprejšnjih dvajsetih letih zapeljal v ko-

Za našo mladino

Dragi mladi prijatelji!

Vedno je razveseljivo, če se oglasi naša idealna mladina v priljubljenem „Tedniku“ na naši mladinski strani.

Vsak teden vneto pričakujem in berem naš mladinski kotiček. Tudi jaz, preprosto kmečko dekletko iz Podjune, želim povedati svoje mnenje.

Prijatelji moji, ne spimo v zimskem spanju kakor nekatere živali! Pojdimo z dobro voljo na delo, da bomo povečali zaklad našega narodnega blaga in ga rešili, da se ne zgubi. Materin jezik je govorica, ki nas jo je naučila govoriti mati. Od Boga je prejela besedo, da jo je nam izročila. Zato nam mora biti materina beseda sveta. Dolžni smo jo, dragi prijatelji, sprejeti, gojiti in čuvati. Jezik vseh narodov spoštujemo, svoj materin jezik pa brezmejno ljubimo. Jezik je talent, katerega Bog izroči vsakemu človeku in nekoč bomo dajali odgovor pred Njim, kako smo ta talent uporabljali, če se ga nismo morda kdaj sramovali ali pa malomarno zakopali. Mislim, da ni naroda na svetu, ki bi imel tako lepe narodne pesmi kakor jih imamo Slovenci. Vsakega gane pri srcu, ki jih posluša.

Stopili smo v novo leto in v novo srečo, staro leto nas je zapustilo in se ne bo več vrnilo. Predragi mladi prijatelji, tudi naša mladost ne bo na večno. Vzela bo slovo kakor leto. Zato moramo vse storiti, da nam bo luč svete vere vedno svetleje svetila, da se bo v nas vedno krasneje razvijala. Kako bomo to dosegli? Predvsem tako, da bomo živeli iz vere, da bomo mladina, ki rada moli, da se bomo zavedali, kaj smo ob nedeljah Bogu dolžni, da se bomo trudili v vsakdanjem življenju izvrševati Njegovo sveto voljo, ki nam jo Kristus razodeva po

Cerkvi. Držimo se svojih stanovskih nedelj, obiskujemo radi kulturne prireditve, prebiramo naše mladinske liste, zbirajmo se na prosvetnih, poučnih in zabavnih sestankih. Vzemimo nase vse dolžnosti vsakdanjega dela, ki nam jih pošilja Bog.

Dolžni smo se Bogu zahvaliti za vse, kar nam je dobrega v starem letu podaril. Kaj misliš, da nam bo novo leto prineslo? Veselje in žalost, zdravje in bolezen, razvedrilo in trpljenje, krst in smrt, ljubezen in sovraštvo, petje in jok, srečo in nesrečo, resnico, mir in nemir... itd.

Duh išče vedno popolno resnico, srce pa vedno popolno ljubezen! Naj vam bo življenje resnica, ljubezen pa vera.

Fantje in dekleta, bliža se zopet veseli pu t; naj ne bo človeka, ki bi ne užil v pustnih dneh poštenega veselja.

Čim bolj ukloniš v mladisti svojo voljo tem več cvetja bo padlo na stezo tvojega življenja. Naš narod potrebuje dobrih delavcev, zvestih in močnih v veri, z globoko ljubeznijo do domačije, vnetih v delu za narod, ti in taki naj bodo vzor slovenske mladine.

Katoliška mladina, ki se bo v nemala za visoke vzore in ki bo po njih oblikovala življenje svojega naroda, nam bo jamstvo še lepših dni.

K vsemu našemu delu daj Bog svoj blagoslov!

Najlepši kras dekleta — je delo in molitev sveta!

V delu išče razvedrila — v molitvi tolažila!

Marsikdo brez Boga bi šel po vsetu, če ne našel bi Ga po dekletu!

Dekle iz Vogrč.

TONČKOV GOD

Hej Albej, Francej in Foltej! Vprašam vas, ali se kaj veselite vašega godu? O, gotovo se ga veselite, saj se ga vsak otrok, ker takrat je domač praznik, še lepši in bolj slovesen, kakor oni, ki mu pravimo kolina. Kako lepo je, kadar ata in mama praznujeta svoj god. Takrat namreč z gotovostjo pričakujemo, da nam postavijo (za južino) na mizo imeniten priboljšek: golaž, štruklje ali krape. Pa to ni vse. Večje veselje imamo otroci tedaj, če svojim staršem, bratom in sestram ali drugim veselje naredimo. Pravzaprav lahko celo leto pripravljamo tako veselje, zdaj temu, zdaj onemu, kolikor je pač ljudi pri hiši. Vsak je vesel, če mu za god pozornost posvečamo. Resnica je, da godovni pušelj poseбно prijetno diši. Ona kavica, ki jo pijemo iz lončka z napisom „Za god“, je mnogo bolj sladka. Jopica, ki jo je nekoč za god dobila Marica, jo je čudovito grela. Tako je, otroci, vse ono malo in veliko, kar nam kdo za god pokloni, ogreje naše srce in nas spravi v židano voljo.

Slovesni so trenutki v družini, ko darila in voščila izročamo: „Bog vam daj srečo, zdravje, blagoslov...“ in ko počti možnar ali top, tako-le: deska ob desko „klopp!“ In ko se oglasijo sosedovi otroci s svojimi pokrovalkami in ropotnjo pod oknom tako dolgo, da jih poškrbimo z vodo — ho, hoo, tedaj doseže praznovanje godu svoj višek.

Tedaj godovnik pokliče vse svoje voščilce za mizo in jih pogosti. Veselo razpoloženje prežene vse mrke in počasne ure leta, poveže družino tesneje v toplo zvezo in priklene v to zvezo dobro sosesščino.

Pa je na vasi tudi več takih godovnikov, katerim zaigra celo godba podoknico ali pa jim pevci zapoje, da se razlega v noč.

Tonček si je, ko je bil 5-letni fantek, to godovno praznovanje dobro ogledal. Posebno živo v spominu mu je ostal trenutek, ko smo izročali svoja darila godovniku: atu ali mami. Vedel pa je tudi, da je čaj, zvarjen za tako godovanje, posebno dober. Vsakemu čaju, pa naj je bil pripravljen s sokom ali oranžo, iz lipovega ali jagodovega cvetja, je dal kuharsko strokovno ime: „šnops“.

Cel mesec pred svojim godom — in ta je vsako leto 17. dne v januarju, in sicer sv. Anton, tisti, ki ima zvonček in je živel predavnimi leti v puščavi. Sedaj pa stoji sve-

tec božji v stranskem oltarju v cerkvi sončne šmarjete, kateremu klobase in gnjati v dar prinašajo za zdravje malih in velikih prašičkov.

Torej ob Božiču je Tonček že mislil na svoj god in se ga je silno veselil. Mama so mu morali pripraviti belo srajco, lepo zlikano, da jo za god obleče. To je bila že taka navada pri nas, da so fantje oblekli za god belo srajco. Tudi Janeček, Tončkov starejši bratec, je pred leti za god oblekel lepo, belo srajco.

Tonček je obljubil, da nam bo za svoj god skuhal „šnops“. Seveda smo se te sladke obljube vsi razveselili. Na predvečer njegovega godu — bil je na visoki stopnji prazničnega razpoloženja, v pričakovanju na velike trenutke godovanja, tih in slovesen — smo ga vprašali, kdaj bo začel za nas variti „šnops“. Tonček je s še večjimi očmi pogledoval po vrsti vse navzoče ter pojanil: „Ko boste začeli meni za god skupaj nositi!“ Že davno prej je namreč terjal darila za svoj god: od ata nožiček, od mame klobaso, od strička ribo, od tete torbo in še in še... torej, je seševal, dobil bom 8 daril...

Pa so zaropotali pokrovi, piskri in zvončki Tončku in voščili smo mu vse dobro za življenje, pa priden naj bo, velik in močan naj zraste.

Tedaj se odpro duri in mali sosedov Albej, ki je pa velik prijatelj Tončkov, čeprav se včasih tudi primeta za rakov špeh, mu prinese drobno voščilce: „Bog ti daj, Tonček, zdravje in dolgo življenje!“ Vse v hiši je utihnilo, ko sta si oba mlada moža stala roko v roki nasproti in je Tonček sprejemal od Albeja prelep šopek rdeče zimske begunije, ki je rdel in zelenel še dolgo potem, ko so že vse druge dobrote: riba, klobasa, torta in še druge, vzele slovo od tega sveta.

To pa tudi še ve, da je na Antonovo padlo veliko snega in mu je segal do grla, zato ni mogel s klobaso k sv. Antonu v šmarjeto. Klobasa pa je bila dobra, ker jo je rezal kolešček za koleščkom z novim nožičkom in mi vsi smo bili deležni te godovne dobrote. Svetega Antona pa smo prosili: Čeprav Tončkove klobase nisi dobil, vendar pa daj ljubim prašičkom zdravje, o sv. Anton puščavnik, saj prinašajo tako potrebne denarce in živčev v vsakdanjem življenju za praznike in godovanja celega leta.

PROSVETNI GLASNIK

Spomini, ki obvezujejo

Janez Evangelist Krek je dal po razgovoru s škofom Jegličem pobudo, naj slovenske vasi prepreže mreža prosvetnih organizacij, ki bodo nadaljevale vzgojno delo Cerkve in družine in oblikovale mladi slovenski rod v zvestobi do Boga in doma. Komaj desetletje je za tem minilo in vsepovsod po Sloveniji so vzrasla katoliška izobraževalna društva in v naglem poletu so zajela vse podeželje.

Val navdušenja za samoniklo slovensko, katoliško prosveto je pljusnil še preko Karavank v naš Korotan. Brata Ehrlicha, duhovnika, prof. dr. Valentin Rožič, župnik Matej Ražun — za njimi župnik Sekol, Poljanec, dr. Franc Zeichen, Alojzij Vauti, in še dolga vrsta duhovnikov in lajkov stojijo kot stebri in spomeniki te svojevrstne naše kulturne zgodovine. V svojih društvih se je narod šolal, se vzgajal srčno in umsko, si dajal, kar mu je odrekala šola in javnost, trpel je in zorel. Bila so izobraževalna društva prava ljudska visoka šola, vzgajališče pravih mož, očetov in gospodarjev, značajnih žena, mater in gospodinj.

Prišla je prva svetovna vojna, za njo koroški boji in glasovanje. Za tem se je zdelo, da bosta utihnili pri nas slovenska govornica in melodija. Pa zgodil se je prvi čudež. Mladi duhovnik Ciril Kandut, par podjetnih dijakov in akademikov in po kratkem desetletju je v naših vaseh spet stala prosvetna organizacija, močnejša ko kdaj prej. Voditeljski tečajji so pospeševali načelno vzgojo, gostovanja pevskih in igralnih družin v Jugoslaviji so širila narodno

samozavest, strokovni tečajji pa so izpopolnjevali vrzeli javnega šolstva.

Prišla je druga svetovna vojna. Na dan nacistične vojne napovedi Jugoslaviji je hitlerizem segel s kruto roko po vseh prosvetaših in jih vrgel v zapor. Sledilo je štiriletno trpljenje. Sledil je tudi zlom samozvanega režima.

In kaj se je zgodilo po drugi prestani preizkušnji z našo prosvetno organizacijo? Ali mogoče le občutijo nizkotnost svojega prezira stoletne narodne kulture moške, ki to kulturo krajevno ali iz centrale sedaj skušajo zavestno ali nehote udinjati tuji, nekrščanski in neslovenski miselnosti in to pod krinko napredka in osvoboditve? Sami so rasli ob tej kulturi in po njej, pa da jih ob tej strašni nezvestobi ne oblije rdečica?

A prešla bo tudi ta nečastna, neslovenska epizoda. „Moj narod star je težkih tisoč let, maj narod moder je ko kralj Matjaž.“

OPOZARJAMO

vse organizacije farne mladine in vsa slovenska prosvetna društva, da je v Celovcu ustanovljena **CENTRALA KRŠČANSKE PROSVETE**.

Ako potrebujete nasvetov, ako nimate primerne igre, ako vam manjka prosvetnega gradiva, za vse to in za vse drugo se obračajte za zaupanjem na Centralo krščanske prosvete v Celovcu, Viktringer Ring 26. Ako boste pa sami prišli v Celovec, oglasite se v pisarni Centrale kršč. prosvete, Viktringer Ring 26, pritičje levo, soba št. 5.

Naše prireditve

SMIHEL

Božični prazniki so za nami. Za ljudi na deželi, ki smo vajeni pridnega dela, je kar hudo, če je več praznikov skupaj. Kar ne vemo, kaj bi počeli. V cerkvi, posebno pozimi, tudi ne moremo ves dan biti. Da nam torej ne bi bilo dolgočasno, je naša farna mladina poskrbela za prijetno razvedrilo. Na Štefanovo so nas dekleta presenetila z lepo rimsko igro „Vestalka“. To je bila po dolgem odmoru prva igra, ki jo je naša farna mladina priredila in s tem, kakor upamo, začela novo dobo delovanja v prosveti v tej sezoni. Dekleta so igro na splošno zelo dobro zaigrale, da si je poznalo malo nervoznosti in negotovosti v besedilu. Pa jim to iz srca radi odpustimo, po ebnno, če upoštevamo rekordni čas osem dni, v katerem so igro postavile na oder.

Pri igri se je pokazalo, da je med mladino veliko dobrih igralnih talentov in mnogo veselja in razumevanja za take prireditve.

To pot fantje na odru niso nastopili, pa vseeno niso stali ob strani, marveč so dekletom pomagali postaviti oder. Prepričani smo, da bomo pri prihodnji prireditvi farne mladine videli na odru tudi fante in upamo, da bomo tudi med njimi odkrili enake talente kot pri deklacijah. Med odmori je pel cerkveni zbor pod vodstvom g. organista M. Sadjaka božične pesmi in s tem odmore lepo izpolnil z božično mislijo in občutjem.

VESELO ZNAMENJE

Pod gornjim naslovom prinaša „Ameriška domovina“, list ameriških Slovencev, med drugimi sledeč članek, iz katerega je razvidno, da se zanimajo tudi v Ameriki za mladinsko stran v našem listu in za položaj koroške mladine:

„Slovenski katoliški krogi na Koroškem posvečajo po zadnji vojski pravi posebno pozornost svoji mladini, kakor je „Ameriška Domovina“ tudi že nekajkrat omenila. Vedo, da je vsa prihodnost koroškega slovenstva v glavnem v tem.

Danes naj k vsemu, kar smo o tem že pisali, sporočimo bralcem lista, da ima celovski „Naš tednik“ od letošnje jeseni dalje posebno stran, ki je posvečena samo mladini. Stran je dobro urejevana in jo je mladina z veseljem sprejela.

Kdor pa ima opravka z mladim svetom, ve, da je za mladino najtežje pisati. Za Koroško velja to še posebej.“

PO SVETU

Na češkoslovaškem je neka učiteljica po imenu Vasykova iz Plzna dobila 16 let zapora, ker je otroke poučevala v verouku.

Argentinska katoliška mladina je v ostrem boju za dostojnost v raznih javnih zabaviščih (film, varieté itd.).

Na različnih krajih Argentine—Buenos Aires, Rosario, Cordoba, San Luis — je prišlo že do večkrat-

Tako smo imeli prijetno razvedrilo za oko in srce in nismo nič pogrešali kakega „Štefanovega venčka“ s plesom in alkoholom. Mladi si utiramo novo pot v življenje s pošteno zabavo, ki plemeniti duha in srca! Domačemu prosvetnemu društvu „Peci“ se ob tej priliki zahvaljujemo za prijaznost, da nam je za odškodnino stavilo oder na razpolago.

OBVESTILO

Farna mladina v št. Jakobu v Rožu ponovi radi prelepe igre same in na splošno željo domačinov v nedeljo, 18. jan., ob pol treh popoldne ljudsko igro s petjem v 5. dejanjih: „POČENI PRSTAN“. Vsi ste prisrčno vabljeni!

VABILO

na zaključno prireditev šivalnega tečaja, ki bo v nedeljo, dne 18. januarja, pri Šoštariju v Globasnici. Razstava se odpre po prvi sv. maši. Začetek kulturne prireditve ob 2. uri popoldne. Na sporedu so tri igrice:

„Lepota slepi“, „Doktorska umetnost“ in „Dobrodošli, kdaj pojdete domov“.

Vabijo tečajnice

VABILO

Farna mladina v šmarjeti v Rožu priredi v nedeljo, 25. t. m. ob 3. uri popoldne v svojem farnem domu igro „Pri kapelici“. Vstopnina je namenjena potrebam farne doma duhovnih vaj. Vabljeni od blizu in daleč!

nih manifestacij, pri katerih je policija zaprla več oseb. Vladni časopisi trdijo, da organizira katoliška akcija „uporne“ elemente.

Najtežje vprašanje: Dijakinja Inge Fisher je pred izpitnim kolegijem štokholmske univerze lepo predavala svojo doktorsko disertacijo. Ob koncu je eden izmed profesorjev rekel, da bi imel še eno vprašanje do promovirane in je dejal: „Ali me hočete poročiti, gospodična Fisher?“ In ona je odgovorila z „da“ ter s tem izpit srečno prestala.

ZA DOBRO VOLJO

Skrbni hlapec. Neki gospod se je pripravil na pot. V sled tega naroči svojemu služabniku, naj ga ob dveh ponoči pokliče.

Služabnik pa pride že o polnoči k gospodu ter ga na vsu moč strese, da ga predrami. Gospod, še hudo zaspan, nejevoljno povpraša:

„No, ali je že dve po polnoči?“ „Ne!“ odgovori hlapec, „zdaj je še le o polnoči; hotel sem Vam le povedati, da lahko še dve uri spite.“

ALI ZE VEŠ, DA...

... še danes kitajski jezik govori največ ljudi. ... ženske v Tibet-u vse svoje življenje preživijo večinoma stoječ ali pa klečeč, ker je tam za ženske neprimerno, celo sramotno, sedeti. ... da se moli „Oče naš“ v več kot 700 jezikih in narečjih po svetu.

Kje začeti?

Ob novem letu si želimo za novo leto vse najboljše, čim več uspehov. To voščilo je le izraz želje vsakogar, da bi bilo novo leto res čim bolj uspešno. Vsak si želi torej uspeha in sreče pri svojem delu. Zato ni čudno, če ob novem letu premišljuje tudi kmet, kako bi si zagotovil v novem letu čim več uspeha.

Pri tem premišljevanju po boljšem uspehu pa mora takoj ugotoviti, da je to mogoče samo z izboljšanjem gospodarstva in s povečanjem pridelkov. Kako pa je to mogoče doseči?

Za doseg rentabilnega izboljšanja kmečkega gospodarstva ni nobenega recepta. To ni tako enostavno in ni mogoče kar odgovoriti, kako naj pride kmet do povečanja pridelkov. Različno je to pri dolinskem kmetu, različno pri gorskem kmetu. Pa še kmetije v istem kraju niso vse enake in tudi nimajo vse enakih pogojev za povečanje pridelkov. Saj tudi nimajo vsi kmetje iste vsote potrebnega denarja za nakup semen,

boljšanjem gospodarstva. Pri enem kmetu so mogoče prenizki pridelki krme vzrok preslabih dohodkov iz živinoreje, pri drugem kmetu je sicer krme dosti, toda prireja v hlevu je slaba in mlečnost krav je zelo nizka. Pri tretjem kmetu spet nikakor ni mogoče doseči zvišanja pridelkov na njivah, čemur je vzrok v nepravilnem kolo-barju ali plodoredu. In zopet pri četrtem kmetu je vsled pomanjkanja delavcev nemogoče zvišati pridelke.

Tako bi mogli naštevati še naprej. Saj je danes veliko število takih kmetij, ki so pred desetletjem še dobro izhajale, danes pa pri spremenjenih gospodarskih razmerah nikakor ne morejo naprej.

Izhod iz sedanjega slabega stanja kmetij je v izboljšanju gospodarstva. Ni pa mogoče vsakemu kmetu, da bi sam mogel napraviti dober načrt za izboljšanje svojega gospodarstva, kar naj bi mu pripomoglo do povečanja dohodkov. Zato so tu okr. kmetijske zbornice, ki jih kmetje s svojim denarjem vzdržujejo. Zato imajo pa kmetje tudi pravico, da zahtevajo, naj jim strokovnjaki kmetijskih zbornic pripravijo načrte za boljšo ureditev kmetij. Zato naj bi si sedaj ob novem letu poizkušal najprej vsak sam izdelati načrt za boljše gospodarstvo v novem letu. Ako pa bi dvomil, ali je ta načrt najboljši, naj se obrne na kmetijskega strokovnjaka pri okrajni kmetijski zbornici, da mu načrt pregleda in da mu svetuje. Seveda mora imeti pa strokovnjak pri kmetijski zbornici vse potrebne podatke, da tak načrt more izdelati. To pa je večinoma tudi vzrok, da se kmetje ne obračajo na kmetijsko zbornico, ker bi morali tu pač povedati vse podatke. Kakor mora pa zdravnik vedeti marsikaj, predno more ugotoviti bolezen, tako je potrebno tudi gospodarskemu strokovnjaku povedati vse, kar ovira in kar pospešuje napredek kmetije.

Ako pa smo si sami izdelali načrt ali pa nam ga je izdelal strokovnjak pri kmetijski zbornici, ta načrt še ni nič, ako ostane le načrt. Tak načrt je mrtev. Načrtu je treba pomagati do življenja. To se pravi z drugimi besedami: Dobri sklepi še niso dosti, tudi dobri nasveti ne. Treba se je po teh načrtih, po teh nasvetih tudi ravnati. Končni uspeh ali pa tudi neuspeh je le v nas samih. Saj je posestvo naše, tudi uspeh bo naš, pa tudi odgovornost za morebiten neuspeh bo naša.

Ob novem letu torej začnimo s premišljenim delom po dobro premišljenem in preudarno izdelanem načrtu. Začeti je treba in to pravočasno začeti, to je največja umetnost vsakega uspeha.

„Za pravico in enakopravnost“

Zadnjič smo poročali, da je Glavni odbor Kmetijske zbornice obravnaval predlog proračuna.

Poleg proračuna Kmetijske zbornice je obravnaval Glavni odbor še poslovnik za Kmetijsko zbornico in za njene ustanove. Pri tem je bila zanimiva in podučna zlasti razprava o enakopravnosti slovenščine v kmetijski zbornici in v okrajnih kmetijskih zbornicah ter smiselno tudi pri občinskih kmečkih odborih. Značilno je, da danes, ko po vsem svetu toliko govorijo o enakopravnosti narodov, na Koroškem še vedno ne morejo priti do tega, da bi Slovencem priznali pravico uporabe slovenščine v ustanovah, ki jih morajo v resnici sami vzdrževati s svojim denarjem.

Sicer trdijo nekateri, da na Koroškem tako znajo vsi nemško in zato ni treba priznavati pravice uporabe slovenščine. Zakaj ne trdijo isti ljudje, da je pravično, če bi Italijani na Južnem Tirolskem zahtevali, naj bi bila priznana edino italijansčina, ker znajo tudi Nemci na Južnem Tirolskem italijansko? Zakaj ne priznajo, da bi bilo pravilno, če bi zahtevali nekoč Čehi v prvi češkoslovaški državi, naj govorijo Nemci v Sudetih samo češko, saj so vsi razumeli in govorili češko? In zakaj končno ne priznajo, da bi bilo pravilno, če bi smeli Nemci nekoč na Kočevskem, predno so od tam prostovoljno odšli, govoriti samo slovensko, ker so vsi Nemci slovensko znali? Zakaj dvojna pravica? Kar Nemci sebi kot pravično priznavajo, Slovencem ne priznajo.

Na prihodnji seji Glavnega odbora so nato razpravljali dokončno o predlogu proračuna, razpravljali so pa tudi o poslovniku in torej ponovno tudi o enakopravnosti slovenščine. Na tej seji je bila na dnevnem redu tudi razprava o slo-

venski priligi uradnega glasila Kmetijske zbornice. Tudi ta priloga je bila obljubljena že vsaj pred pol leta, danes pa so, kakor izgleda, na to obljubo že spet vsi pozabili. Tako so verjetno sklenili v predsedstvu, kjer so združene vse tri glavne koroške stranke.

SREDSTVO ZA UNIČEVANJE ŽUŽELK

Zuškoslovcem ameriškega kmetijskega ministristva je upeho izdelati novo sredstvo za uničevanje mrčesa, ki so mu nadeali ime EPN in ki je bolj učinkovito proti ličinkam žuželk kot DDT, katerega so se žuželke že navadile in proti kateremu so zaradi tega postale bolj odporne.

V Kaliforniji izvršeni poskusi so dokazali, da zadostuje že dober kilogram novega sredstva, katerega glavni del so fosfati, ki so mnogo bolj strupeni kot DDT, da uniči vse žuželke na površini enega orala. Novo sredstvo je zelo važen izum, kajti velika uporaba DDT-ja v zadnjih letih je ustvarila pri žuželkah že določeno neobčutljivost.

SVETOVNA PROIZVODNJA PETROLEJA

V Londonu so objavili, da je proizvodnja petroleja v letu 1952 dosegla vrhunsko višino. Po sedanjih cenitvah je znašala 640 milijonov ton in je torej večja kot leta 1951, ko je dosegla 610 milijonov ton.

Polovico vse proizvodnje odpadde na Združene države. V državah Srednjega Vzhoda se je proizvodnja petroleja tudi lani povečala, razen v Perziji.

Od lanske proizvodnje je odpadlo na Kanado približno 8 milijonov ton, medtem ko je prejšnje leto odpadlo na to državo 6 milijonov 400 tisoč ton, na britanski Borneo pa je odpadlo lani več kot 5 milj. ton.

Pozimi misli na zavarovanje

V štev. 52 „Našega tednika“ v lanskem letu smo že pisali o velikem pomenu pravočasnega zavarovanja proti toči. Pa bo kdo rekel: „Sedaj pozimi nam govorijo in pišejo o toči. O tem bo še pozneje dosti časa premišljevat.“

Reči pa moramo, da je sedaj najprimernejši čas, da premislimo, koliko škode moremo imeti zaradi toče in kako se moremo proti tej škodi najlažje zavarovati. Navadno pa niti ne precenimo pravilno velike škode, ki nam jo vsako leto prizadeva toča. Zato hočemo danes na kratko označiti to škodo.

V letu 1952 je po nekaterih občinah na Koroškem toča uničila žito in sadje do 90% pa tudi do 100%. Kljub veliki škodi pa je število zavarovancev proti toči na Koroškem zelo nizko. Saj je n. pr. na Štajerskem, kjer je okrog 60.000 kmečkih gospodarstev, od teh zavarovanih kar okrog 20.000, torej 33%. Na Koroškem pa je bilo v letu 1950 zavarovanih 2.431 kmetov, v letu 1951 le 2.934 in v 1952. letu 3.355. To pa je samo 10% vseh kmetij.

Popolnoma jasno je, da more obstojati zavarovalnica brez večje državne podpore le takrat, ako je število zavarovancev veliko. Ako pa se zavarujejo v glavnem samo kmetje, pri katerih je skoraj gotovo, da toča vsako leto pobije pridelke, mora končno zavarovalnica pri današnjih premijah prenehati z zavarovanjem, škodo bodo pa imeli kmetje sami. Razen tega pa je ugotovljeno, da je pobila toča v zadnjih letih tudi v onih občinah, kjer že leta in leta ni bilo toče. To je bilo jasno dokazano v preteklem letu.

V preteklem letu je izplačala zavarovalnica za škodo po toči koroškim kmetom mnogo večje vsote, kakor pa so znašale zavarovalne premije na Koroškem. Premij je bi-

NOV STROJ ZA KOŠNJO IN ŽETEV

V Columbusu v Združenih državah je neka tovarna strojev izdelala prenosno ogrevalno strojo, ki naj omogoči žetev in košnjo dozorelega pridelka neglede na vremenske prilike. S tem bodo lahko rešili toliko krme, kot je je potrebno za prehrano 7.5 milijonov krav skozi 6 mesecev.

Stroj se kuri s premogom, ki segreva v ceveh, v katerih sušijo pridelek, zrak na toploto, ki je za 12 do 42 stopinj večja kot zunaj cevi. Stroj lahko z enkratno zalogo premoga obratuje 12 ur ter naenkrat posuši okoli 20 ton sena ali 800 bušljev žita. Z izdelovanjem stroja v večjem obsegu bodo začeli prihodnjo pomlad in bo stal v nadrobni prodaji 1.800 dolarjev.

lo vplačanih namreč le 670.000 šilingov, škoda pa je dosegla vsoto 1.563.000 šilingov, kar pomeni razliko v višini skoraj 900.000 šilingov. To vsoto je bilo mogoče izplačati samo na tak način, da je zavarovalnica uporabila za to premije iz drugih zveznih dežel, kjer je bilo vplačanih več premij kakor pa je znašala škoda. Saj je dosegla škoda na Koroškem v primeri z vplačanimi premijami kar 257%. —

V zadnjih šestih letih so bile na Koroškem vplačane za zavarovanje proti škodi po toči premije v sledeči izmeri:

Leto	Premija v tisočih šilingov	Škoda	Škoda v% premije
1947	129	170	136%
1948	191	208	109%
1949	233	878	378%
1950	306	278	91%
1951	477	690	145%
1952	607	1.563	257%

Kljub tem visokim izplačilom in kljub poškodbam po toči pa zavarovalnica v zadnjem letu ni zvišala zavarovalnih premij. Nasprotno je zavarovalnica onim kmetom, ki so bili zavarovani zadnjih pet let — toliko časa namreč že deluje ta zavarovalnica — in pri njih ni pobila toča, da je tem kmetom zavarovalnica znižala premijo za 10%.

V lanskem letu je bila najhujša toča na Koroškem v dneh 16. in 23. junija ter 15. in 27. julija in je bila škoda v teh dneh po toči naslednja:

Dan	Škoda v šilingih
16. junij	536.324
23. junij	55.581
15. julij	2.890
27. julij	825.965
Skupaj	1.420.760

V navedenih dneh je bilo po toči poškodovanih 71 občin ali 18 sodnih okrajev. Zavarovalnica je izplačala škodo po oceni in so dobile 4 občine po 50 do 100 tisoč šilingov, 3 občine po preko 100 tisoč, dve občini po preko 200 tisoč in dve občini po preko 300 tisoč šilingov odškodnine.

Te številke nam že povedo, da so kmetje, ki so dali svoje pridelke pravočasno zavarovati, dobili povrnitev škode, in so bili tako obvarovani pred prekomerno prodajo lesa ali pa živine, da bi si mogli kupiti potrebno hrano in obleko za preskrbo družine.

Zato letos v večji meri že sedaj mislite, kako se boste obvarovali velike škode po toči, ki more zadeti v poletju tudi vašo vas in vaše polje, vaše njive in vaše sadonosnike.

Našim gospodinjam

KMEČKO DELO

V neki številki „Našega tednika“ pod naslovom „Kmečka gospodinja“ sem brala o obsežnem delu, ki kmečka gospodinja preobramenjuje in ji življenjske sile preko mere izčrpa, ji jemlje potreben odpočitek in jo tako prehitro spravi v prezgoden grob.

Več misli in več perečih vprašanj se mi je ob branju tega članka vzbudilo. Vredno bi bilo obravnavati vsakega posebej, a za danes, drage gospodinje, se pogovorimo o naslednjem.

Vse boste gotovo soglasne v tem, da mora kmečka gospodinja toliko in tako trdo delati, ker:

1. kmečkih delavcev vedno bolj primanjkuje;

2. kjer pa je delavce še mogoče dobiti, so ti dragi, da jih kmet ne more najeti, ker primanjkuje denarja.

Res je: kmečkih delavcev primanjkuje! Kljub brezposelnosti, ki vlada, kmet delavcev ne dobi. Morda zato ne, ker je marsikatero delo na kmetih težko in mogoče le premalo plačano. Vendar bi za človeka, ki je zdrav in brezposeln, moralo veljati: naj bo delo že kakršnokoli, vendar hočem samo z delom svojih rok, četudi skromno, svojo družino preživljati.

Videti je, da kmečko delo ne vleče več! Kmečka mladina sili v mesta, v tovarne, gre za boljšim zaslužkom v tujino, kjer mora neprimerno bolj trdo delati, da si kaj prisluži in prihrani. Odmika se delu na kmetih, kjer delavnih rok kmečkemu gospodarju in gospodinjji manjka. Gre od doma in nešteto krat pusti ob preobilnem delu ubogega, zgaranega očeta in mater, sam pa

ob mestnih ulicah pomaga večati število brezposelnih. Tudi zanj bi bilo na očetovem gruntu ali na kmetih sploh dosti potrebnega dela in jela.

Ni več prave ljubezni do kmečkega poklica in zato gine tudi ljubezen do kmečkega dela in do ljube zemlje, ki je naše prednike tako zvesto preživljala.

Zvestobo do naše ljube rodne zemlje in ljubezen do kmečkega poklica je treba poziviti, jo nanovo osvežiti. To delo pa v veliki meri sloni na tebi, draga gospodinja in mati!

Mati, ti si tista, ki daš in ohranjaš otroku telesno življenje. Ti skrbiš, da bodo otroci zdravi, da bodo zrastle v krepke fante in dečve. Vse to je prav in je tudi osnovna materina dolžnost. Ravno tako važna pa je dolžnost dobre vzgoje. — In tu sem spada zlasti vzgoja v ljubezni do kmečkega stanu, do delavnosti in ljubezen do rodne zemlje.

Ljubezni do kmečkega stanu naj se naša mladina nauči že doma pri svojih kmečkih starših. Kakor se otrok nauči osnovnih nauk svete katoliške vere na materinih kolenih, tako naj bosta oče in mati tista, ki bosta ljubezen do kmečkega stanu vzbudila, negovala in globoko vtisnila v srca svojim otrokom, sinovom in hčeram našega naroda. Brez kmeta ni države, ni naroda. Ze star ruski pregovor pravi: „Brez kmeta ni carja!“ To pomeni, da smo kmetje in vsi, ki smo izšli iz kmečkih družin, glavni činitelj v državi. In država, ki ima močne in dobro obdelane kmetije, ne propade. Le država, ki kmeta štiti je močna.

Pri nas na Koroškem

SMARJETA V ROŽU

Ob novem letu beležimo sledeč pregled ljudskega gibanja. Rojenih je bilo 18, 8 v fari, 10 izven fare, večinoma v Celovcu, 6 fantov, 12 deklet, 15 zakonskih, 1 nezakonski, 2 iz civilno sklenjenih zakonov. Značilna je sledeča ugotovitev: 9 so prvenci v družinah, 6 kot drugi, 2 kot tretji in le eden kot peti otrok v družini. Poroke so bile v fari le tri, izven fare so praznovali poroko in svatbo štirje farani. Dva para sta se morala zadovoljiti le s civilno poroko.

Umrlo je 11 faranov, 5 moških, 4 ženske in 2 otroka; 3 so umrli nagle in neprevi-dene smrti. Poleg teh so v Celovcu umrli Bežejev oče Janez Varh, kjer so jih položili k zadnjemu počitku. Dosegli so visoko starost 86 let.

Birmanih je bilo 31 otrok, 13 fantov, 18 deklet. Zvrstili so se pred svojega škofa v največji gneči binkoštnih praznikov v Celovcu. Botri so se zrekli, da ne bodo hodili več na birmo v Celovec. Pametni!

Število obhajil je preseglo število obhajil v letu 1948, ko smo imeli sv. misijon. Tedaj je bilo 17.000 obhajil. Tokrat so verjetno pripomogli tečajji duhovnih vaj. Bilo jih je 12, katerih se je udeležilo čez 200 faranov in 52 iz sosednih fara, večinoma deklet in fantov.

Letošnji tečajji so se začeli. Ugotavljamo pičlo, prepričilo udeležbo od drugod. Upamo, da se njih število namnoži.

Po dolgem presledku 6 mesecev se je zopet zgledala smrt in pobrala Marjeto Veračnik, znano Kupčevo Meto, v starosti 76 let. V nedeljo, 4. t. m., smo jo pokopali. Isti dan smo obhajali na podružnici sv. Tomaža veselo poroko. Cimpermanova Ana Sablačan, bivša cerkvena pevka in večletna igralka na odru farnega doma, je obljubila

zakonsko zvestobo Francu Mak, pd. Crkovemu. Svojemu članu je zapel moški zbor „Schneerose“, ki pa sme kot član koroškega Sängerbund-a gojiti le nemško pesem, čemu so se čudili celo dunajski gospodje, ki so lani 16. novembra obiskali naše sodarje. Novoporočenemu paru želimo obilo zadovoljstva, mladi ženi pa posebno, da bo tudi v življenju lepo podajala svoje bivše vloge Genovefe in sv. Elizabetel

SV. LENART PRI SEDMIH STUDENCIH

Prazniki so minili, oglašamo se zopet, saj je zopet marsikaj novega. Snega imamo seveda dovolj, da bi ga lahko prodali pa ga žal nihče noče kupiti. Posebno 7. januarja ga je precej nanoslo, toda kmalu smo si naredili pot. Seveda je poleg tega sneg napravil zopet dovolj škode, posebno našim pridnim kmetom, ki vozijo les iz korpiškega grabna. Lavine so namreč zasule na več krajih pot. Morali so vzeti lopate v roke ter si narediti pot, drugače bi našim kmetom trda predla za denar. Pri spravljajanju lesa za znano tvrdko Katz & Klumpp se pa prisluzi marsikateri šiling, ki je zmiraj bolj redek. Dobro pa je res, da ta znana tvrdka vozi les ravno iz našega dela, kajti ti nam naredijo res lepo pot do glavne ceste, katere smo res veseli.

Jakličev Oto, o katerem smo mislili, da ga ne bo pred prazniki domov, se je le vrnil pred začetkom praznikov. Vsi smo ga veseli, upajmo, da se bo kmalu popolnoma pozdravil, da bo lahko zopet prišel med nas, kar mu iz srca želimo.

Moricov oče pa kar naprej boleha. Enkrat ga tare noga, potem pa zopet kaka bolečina v prsih. Bil je že dvakrat v bolnici

v Beljaku, toda obsevanja mu niso preveč koristila. Upajmo, da bo skrbna roka njegove pridne ženkice naredila to, kar v Beljaku niso mogli. Vsi bomo zelo veseli, če bomo zopet videli Moricovega očeta pri delu, zdravega in veselega. Vemo, da ga sedaj v teh dnevih tolažijo Mohorjeve knjige ter „Naš tednik“.

Moricov Toni se je preselil v svojo hiško, ki si jo je postavil ob glavni cesti, ki pelje na Podkorensko sedlo. Tam domuje sedaj s svojo družinico. V novi hiši mu želimo družinskega miru ter obilo blagoslova božjega.

Trije kralji so letos kar pridno hodili od hiše do hiše. Celo od oddaljenega Plajperka so prišli. Otroci so pa podili Pehtro, da je bilo kar veselje gledati. V Radni vesi so jo podili kar en večer pregodaj, to pa verjetno zato, da so imeli potem denar za kino, ko so ravno 4. januarja igrali v Rikarji vesi lep film „Gospodovo leto“ in tega so hoteli tudi mladi videti. V Sv. Lenartu pa je vsak izmed otrok imel pri preganjanju Pehtre kar dva zvonca, da je z njimi zvonil. To je bilo hrupal. Še živina se je vzdramila ter hotela iti v planino.

O božičnici, ki so jo priredili socialisti v našem okraju, bomo poročali drugič. Le to danes povemo, da ni vse tako, kakor so ti gospodje pisali.

RESTAURANT

Medrano

CELOVEC-KLAGENFURT, Tel. 25-47

Poceni kosilo, najboljša kuhinja. Menu-ji 6 in 8 šilingov

Oče s šestimi otroki zgorel

V kraju St. Peter pri Reichenfels-u v Zg. Labudski dolini, na koroško-štajerski meji je v mali leseni hišici stanovala družina občinskega delavca Tomaža Aigner-ja: oče, mati in 6 otrok v starosti od 3 do 15 let. Dve hčerki sta že dorasli in nista doma, ena pa je na učiteljsku v Celovcu.

Prejšnjo sredo je mati v kuhinji preka-jevala meso in je tudi zvečer še večkrat pogledala v kuhinjo, če je vse v redu. Ponoči pa je padel ogenj na še nepojasnjen način z ognjišča in kuhinja se je vnela. Iz kuhinje se je ogenj razširil na vso hišo. Pri tem se je rešila samo mati. Oče s šestimi otroki pa je v hišici zgorel, ker se ni mogel rešiti skozi zamrežena okna.

Ob veliki udeležbi vse bližnje in daljne okolice so pokopali nesrečne žrtve požara na pokopališču v St. Petru.

Zelo enostavno

„Dve uri, pravite, je skozi gozd do vlaka. Kako bi mogel priti preje?“ „Tecite!“

BOLEČI ZOB

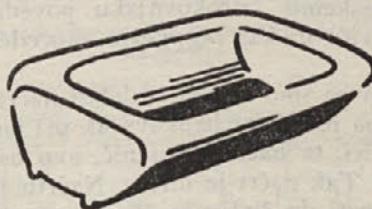
Nužej se v šoli opraviči, da včeraj ni mogel priti v šolo, ker ga je bolel zob. Učitelj: „Ali zob tudi danes boli?“ Nužej: „Ne vem, doktor ga je obdržal.“

URE in POROČNE PRSTANE prodajam po najnižjih cenah ali zamenjam za staro zlato in srebro

F. KARNER

urar in zlatar

CELOVEC, BURGGASSE 8

Krmilna korita v različnih dolžinah iz kamenine, lasirana, cenejša kakor lesena korita in neomejeno trajna

LORENZ MÜLLER

Celovec-Klagenfurt, Waaggasse 14. - Telefon 47-17

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji. 18. jan.: 7.15 verski govor - glasbeni spored. - 19. jan.: 14.30 tedenski pregled - glasba. - 20. jan.: 14.30 zdravnik - „Iz dni, ki so bili...“ - 21. jan.: 14.30 za ženo in dom. - 22. jan.: 14.30 zbori pojo. 18.30 solisti pojejo. - 23. jan.: 14.30 ob 90-letnici msgr. Ivana Trinka - Zamejskega. - 24. jan.: 8.45 za naše male - šport. 25. jan.: 7.15 verski govor - glasbeni spored.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 - Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

RADIO PRST II

306.1 m ali 480 m sek

Dnevne oddaje: 7.15-8.30, 11.30-14.45, 17.30-24.00 - Ob nedeljah: 8.00-24.00 - Poročila dnevnica: 7.15, 12.45, 14.00, 19.45, 23.15. - Ob nedeljah: 8.15, 12.45, 19.45, 23.15

Petek, 16. jan.: 13.00 Glasba po željah. 19.00 Kraji in ljudje. 20.30 Tržaški kulturni razgledi. 21.15 Zgodovina pomorstva. 22.00 Beethoven: Simfonija št. 6. - Sobota, 17. jan.: 13.00 Šrnel kvintet in pevski duet. 13.30 Kulturni obzornik. 19.00 Pogovor z ženo, 20.00 Koncert tenorista Renata Kodernaca. 21.00 Malo za šalo - malo zares.

RADIO VATIKAN

Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri. Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“. (val 50.25, 31.10, 25.55 in 196 m)

lepe oblike in poceni v veliki izbiri

BELJAK

Kuller-VILLACH Italienstr. 1

Najlepše darilo za vsako priliko je kolekcija

Dobra knjiga

in
praktična
kuharica

FRANCOSKO - SLOV. SLOVAR IN RAZNE LEPOSLOVNE KNJIGE

Naročite takoj pri upravi „Našega tednika“ pod značko „Kranjski Janer“.

Voljo živo da SCHLEPPE pivo

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Prechtl

16. do 19. I.: „Verbotene Leidenschaft“

20. do 22. I.: „Der Kongress tanzt“

Stadttheater

Predstave ob 16. in 18. uri, ob nedeljkah tudi ob 20. uri.

16. do 22. jan.: „Ideale Frau gesucht“

BELJAK VILLACH

Bahnhoflichtspiele

16. do 19. I.: „Königin Christine“

20. do 22. I.: „Vorposten in Wild-West“

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku

17. do 18. I.: „Nacht am Mont Blanc“

21. do 22. I.: „Kettensträfling in Australien“

KINO DOBRLA VAS

Dne 17. I.: „Hallo Dienstmann“

Dne 18. I.: „Hallo Dienstmann“

Dne 21. I.: „Berg des Schreckens“

MALI OGLASI

Kdor išče delavca, kdor išče službo, ako kaj kupuješ, ako prodajaš - k vsemu Ti pripomore Malo oglas v „Našem tedniku“.

Oglašuj v našem listu

ZA PRIPRAVO KOLIN CREVA

KUPITE VSAKE VRSTE

Zlahtne in mešane začimbe, kolofonij in drugo

Dnevno točno razpošiljanje po pošti

V STROKOVNI TRGOVINI

MAX GRAMILLER

CELOVEC-KLAGENFURT, Adlergasse 14, Telefon 45-59

Kupujte predvsem pri trgovcih, ki oglašajo v našem listu!